

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy 2014-2017





Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy 2014-2017

1(12)/2017
Zeszyty Historyczne



Bukowiec 2017

Seria wydawnicza:
Zeszyty Historyczne

Redakcja
KRZYSZTOF TĘCZA

Współpraca
WITOLD SZCZUDŁOWSKI

SKŁAD
Wydawnictwo-Poligrafia AD REM
www.adrem.jgora.pl

DRUK
Związek Gmin Karkonoskich

WYDAWCA
Związek Gmin Karkonoskich
PAŁAC BUKOWIEC
58-533 Mysłakowice
ul. Robotnicza 6
www.karkonosze.eu

© by Związek Gmin Karkonoskich, 2016

ISSN 2449-741X

Zdjęcia na okładce Krzysztof Tęcza

Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikacja i kopiowanie całości lub części wyłącznie za pisemną zgodą wydawcy.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

*Trzynasta publikacja Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu*

Wprowadzenie

Krajoznawstwo – cóż to takiego. Każdy powie, że krajoznawstwo to pozyskiwanie wiedzy, i będzie miał rację. Ale krajoznawstwo w pełni tego słowa znaczeniu to pozyskiwanie wiedzy o otaczającym nas terenie, o jego historii, o występującej tu przyrodzie, o krajobrazie, o zabytkach, o imprezach czy zwyczajach tu panujących. Krajoznawstwo jednak nie polega tylko na pozyskiwaniu takiej wiedzy, bo cóż z tego, że ją posiadziemy. Wiedza ta musi być spożytkowana w szerszym zakresie. I właśnie chodzi o to, by pozyskaną wiedzę poszerzać i później udostępniać innym. Czyli dzielić się nią z każdym zainteresowanym.

Oczywiście nie każdy, kto pozyska nowe materiały, umie je właściwie wykorzystać, odpowiednio zmodyfikować czy choćby sprawdzić, czy są one prawdziwe, rzetelne. Bo w dobie wszechobecnego Internetu zalewa nas fala, jeśli nie ocean, przekazów co najmniej nietrafionych, żeby nie powiedzieć nierzetelnych, nieścisłych, mylących, czy wręcz zmyślonych. I właśnie tutaj pojawia się miejsce dla prawdziwego krajoznawcy czyli człowieka, który swoją wiedzą i doświadczeniem potrafi sprawdzić te wszystkie informacje, potrafi odsiać plewy od ziarna, tak by pozostała wiedza była rzetelna, prawdziwa i pozwoliła właściwie odebrać wydarzenie czy ocenić obiekt.

Niestety takich ludzi nie spotyka się na co dzień, a jest ich niewielu i najczęściej są to prawdziwi pasjonaci, którzy całe swoje życie poświęcili krajoznawstwu. Bo dzięki zdobytemu przez lata doświadczeniu potrafią oni w tym natłoku informacji wyłapać te najważniejsze, związane z danym regionem. Ludzie tacy potrafią także przetworzyć pozyskane materiały i tworzyć nowe. Bo przecież, jak już było wspomniane, posiadaną wiedzę trzeba się dzielić z innymi.

Dlatego w strukturach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego powołano do życia Regionalne Pracownie Krajoznawcze. Obecnie w Polsce jest ich nieco ponad dwadzieścia ale każda z nich to miejsce, w którym rodzi się życie turystyczno-krajoznawcze pozwalające na rozwijanie swoich pasji grupom osób zróżnicowanych wiekowo. To dla nich w Pracowniach organizowane są różne spotkania, sympozja, pogadanki czy szkolenia. Zwykle jednak chodzi o spotkanie przy herbacie i rozmowę na tematy krajoznawcze. Często to tam powstają plany urlopowe, to tam układane są trasy wędrówek.

Dzięki temu powstaje nie porozumienia międzypokoleniowego, gdyż podczas takich spotkań zawiązują się przyjaźnie, a dzieci podpytują starszych o ich przeżycia z dzieciństwa. Często zdarza się, iż to, co oni przeszli mogłoby być scenariuszem filmów sensacyjnych. Ale dzięki dzieleniu się z młodzieżą takimi opowieściami dowiadują się oni, co oznacza miłość i szacunek do Ojczyzny. Dowiadują się jak ważne są w życiu człowieka chęć czynienia dobra i niesienia pomocy. Dowiadują się, co oznacza słowo patriota i uświadamiają sobie, że Ojczyzna to nie jest puste słowo, że w dzisiejszej Europie ważnym jest posiadanie swojej odrębności kulturowej, gdyż to właśnie ona wyróżnia nas na tle całego kontynentu.

Dlatego dobrze stało się, że na mocy porozumienia pomiędzy Oddziałem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze a Związkiem Gmin Karkonoskich w Bukowcu w 2014 roku powstała Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy, która m.in. wydaje Zeszyty Historyczne. W Zeszytach tych zamieszczane są teksty dotyczące historii i ciekawych wydarzeń w naszym regionie. Aktualny numer Zeszytu Historycznego podsumowuje dwuletnie dokonania Pracowni.

Krzysztof Tęcza

Spis treści

Opracowanie: KRZYSZTOF TĘCZA

Wprowadzenie.	3
Trudne początki.	5
I Sympozjum Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu.	11
Praca, praca.	13
Niecodzienni goście w Bukowcu.	15
Spotkanie z Januszem Czerwińskim i Františkem Jirásko.	17
Wizyta czeskich samorządowców w Polsce.	20
Międzynarodowe Targi Turystyczne TOURTEC 2015 w Jeleniej Górze.	25
Poznajemy Czechy.	26
Praca, praca...	27
II Sympozjum RPK w Bukowcu – Śnieżka królowa Karkonoszy.	29
Praca, praca...	33
Miłośnicy zabytków spotkali się w Bukowcu.	34
Sympozjum kolejowe.	35
Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy PTTK „Poznajemy Ojcowiznę 2016”.	37
Uczta w Bukowcu.	40
Szkolenie kierowników Regionalnych Pracowni Krajoznawczych PTTK 2016.	42
Zebranie KTG ZG PTTK w Bukowcu.	49
Targi Turystyczne TOURTECK 2016.	51
Seminarium kresowe.	52
Dzień z Elżbietą Dzikowską.	53
Na wschód i zachód Nysy Łużyckiej.	56
Praca, praca...	58
Ambasadorzy Karkonoszy.	59
Konferencja „Literatura i Karkonosze”.	61
Nagroda Starosty Jeleniogórskiego „Liczyrzepa” dla Pracowni.	64
Tadeusz Steć – „Przewodnik przewodników”.	65
Posiedzenie jury XXV OPKKiT.	68
Projekt „Moja Mała Ojczyzna”.	71
Zakończenie.	72

Trudne początki

W okresie, gdy Jelenia Góra była miastem wojewódzkim, powstawały w strukturach wszystkich organizacji jednostki wojewódzkie. Tak samo było w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym. Tutaj jednak naturalną konsekwencją powstania takiej jednostki było powołanie Regionalnej Pracowni Krajoznawczej. Mimo obaw niektórych działaczy Towarzystwa posunięcie to okazało się trafnym. Działacze, ale i zwykli turyści zorientowali się, że można tutaj nie tylko zapoznawać się z nową literaturą krajoznawczą ale także spotykać ciekawych ludzi, którzy potrafią i chcą dzielić się swoją wiedzą i przeżyciami z innymi.

Pracownia, ze względu na stale powiększający się księgozbiór musiała znaleźć nowe, większe lokum. I znalazła. Zarząd Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej przydzielił dla PTTK spory lokal. Za ten gest Spółdzielnia została wyróżniona medalem „Za współpracę” nadawanym przez Zarząd Główny PTTK. Niestety po kilku latach lokal ten został utracony, a zbiory zmagazynowano w miejscu zupełnie do tego nieprzystosowanym. Po likwidacji Zarządu Wojewódzkiego PTTK zbiory rozpoczęły długoletnią wędrówkę po różnych magazynach i piwnicach. Za każdym razem były uszczuplane o ciekawe pozycje. W końcu trafiły do „Żeroma” gdzie ciekawsze pozycje zasiliły dział krajoznawczy biblioteki szkolnej, a reszta trafiła do pomieszczeń piwnicznych. W roku 2014 tuż przed wakacjami rozpoczęto w szkole remont i zbiorom groziło zniszczenie. Postanowiłem wtedy definitywnie rozwiązać ów problem. Po uzyskaniu zgody dyrekcji szkoły w ciągu jednego dnia wyniosłem wszystkie książki oraz segregatory i późną nocą cały zbiór spoczął u mnie w garażu. Niestety samochód już się nie zmieścił.

Ponieważ wszystko było dosłownie „zarośnięte” rozpocząłem wstępne czyszczenie, by chociaż trochę zlikwidować brud, którym obrosły poszczególne książki. W międzyczasie postanowiłem poszukać miejsca, w którym można by było ulokować całość. Nie było to takie łatwe, gdyż kolejne instytucje, do których zwracałem się o pomoc, mimo iż były zainteresowane to niestety nie posiadały wolnych funduszy, by doprowadzić sprawę do końca. Gdy już wydawało się, że nic z tego nie będzie, trafiłem do Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Tam przedstawiłem propozycję, jak wykorzystać tak wyjątkowy zbiór i dzięki dyrektorowi biura Witoldowi Szczudłowskiemu, który zainteresował tym projektem władze Związku i sprawa zaczęła nabierać kolorów. Co prawda od wstępnej zgody do szczęśliwego finału minęło kilka miesięcy, ale warto było poświęcić ów czas dla ratowania zbiorów. Gdy wreszcie zapadła ostateczna decyzja o powstaniu przy Związku Gmin Karkonoskich Regionalnej Pracowni Krajoznawczej, wyznaczono jedną z komnat w pałacu nadającą się na taką pracownię. Co prawda trzeba było naj-

pierw tam posprzątać, bo do tej pory komnata ta była wykorzystywana jako magazyn, ale warto było podjąć taką pracę.

Ponieważ w międzyczasie, po spełnieniu wszelkich procedur, zostałem mianowany kierownikiem Pracowni przystąpiłem do prac porządkowych. Wyczyściłem pomieszczenie i przygotowałem je do nowej funkcji. Dopiero wtedy okazało się, jak duża jest to komnata. Niestety wciąż brakowało stosownego wyposażenia, przede wszystkim regałów na książki. Rozpocząłem poszukiwania zbędnych mebli w instytucjach, które mogły mieć jakieś niepotrzebne regały. Przede wszystkim udałem się do Książnicy Karkonoskiej i Archiwum w Jeleniej Górze. Okazało się, że znajdują się tam przewidziane do likwidacji stare, bo mające ponad pół wieku, regały. Meble dla jednych już niepotrzebne dla nas okazały się całkiem przydatne. Po ich przywiezieniu, umyciu i dokonaniu drobnych napraw przymocowałem je do ścian i wreszcie zaczynało to jakoś wyglądać. Teraz przyszła pora na wstępne rozłożenie książek. Najpierw jednak trzeba je było dokładnie wyczyścić z brudu. Okazało się to czynnością nie tylko bardzo ciężką ale także bardzo niebezpieczną dla zdrowia. Dlatego musiałem używać maseczek na twarz oraz rękawic chroniących skórę przed złapaniem jakiegś zarazy. Najgorsze jednak były tumany kurzu drapiącego w gardło i to mimo wspomnianych maseczek. W końcu jednak udało się zrobić wstępną segregację i poustawiać na półkach pozycje posortowane poszczególnymi pasmami górskimi czy regionami. Teraz będzie trzeba pozyskać stosowny program biblioteczny i rozpocząć tworzenie katalogu. Dopiero po jego utworzeniu dowiemy się tak naprawdę, czy w ocalałych zbiorach znajdują się jeszcze jakieś białe kruki.



Przy pracy (fot. Krzysztof Tęcza)

Dokumentowanie życia i historii

REGIONALNA PRACOWNIA KRAJOZNAWCZA

Wszyscy, bez wyjątku, przeżywamy chwile smutne i szczęśliwe, chwile poważne i śmieszne. Wszyscy widzimy jak zmienia się świat wokół nas. Wszyscy w końcu jesteśmy, często mimo woli, świadkami zdarzeń historycznych, zarówno tych ważnych jak i tych, na które nawet nie powinno się zwrócić uwagi. Ale czy coś, co dzisiaj wydaje nam się być nieistotną sprawą, za lat kilkadziesiąt nie okaże się czymś ważnym, czymś co zmieniło istniejący wówczas obraz rzeczywistości? Oczywiście nie wiemy tego. Ale czy to, że dzisiaj nie wiemy tego, oznacza, że chwile przez nas przeżywane są nieistotne, nic nieznaczące? Otóż nie. Te chwile są bardzo często zupełnie niezwykle. I dlatego warte są by je upamiętniać. Ale nie tylko wydarzenia z naszego życia są warte upamiętnienia. Warte tego są, wszelkie wydarzenia związane z bytem ludzi zamieszkałych na danym terenie. Także ważne są ich czyny i powstałe dzięki nim obiekty, twory i wydarzenia np. kulturalne. Dlatego powstała przy Związku Gmin Karkonoskich Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy postanowiła zapisać w zakresie swojej działalności tworzenie katalogu publikacji dotyczących Kotliny Jeleniogórskiej. W katalogu będą umieszczane absolutnie wszystkie wydawnictwa, jakie kiedykolwiek powstały oraz powstają na bieżąco. Oczywiście katalog zostanie podzielony na kilka działów tak, by łatwiej można było odnaleźć w nim umieszczone pozycje. Do tej pory powstawały już różne katalogi. Obejmowały one jednak pozycje o określonym temacie czy dotyczyły określonego przedziału czasowego. Są to przeważnie katalogi zamknięte. Nasz katalog będzie cały czas katalogiem otwartym, do którego będą dopisywane wydawnictwa, których w ostatnim okresie pojawia się coraz więcej. Spora ich część stanowi wydawnictwa okazjonalne o niskim, czasami bardzo niskim nakładzie. Zdajemy sobie oczywiście sprawę z tego, że nie jesteśmy w stanie pozyskać takich egzemplarzy w 100%, ale ważne dla nas będzie zarejestrowanie samego faktu ich wydania. Chcemy bowiem stworzyć miejsce, w którym wszyscy zainteresowani będą mogli dowiedzieć się, co dotychczas opublikowano o Kotlinie Jeleniogórskiej. Chcemy, by każdy mógł bez wychodzenia z domu, zajrzeć do tworzonego przez nas katalogu i odnaleźć to, co aktualnie go interesuje. Mamy nadzieję, że będzie to wielkie ułatwienie np. dla osób piszących prace na tematy regionalne.

Dlatego też zwracamy się z apelem do wszystkich osób, którym na sercu leży dobro naszego regionu, by dzielili się z nami informacjami o wydawnictwach, na jakie natrafiają. My po sprawdzeniu uzyskanych informacji będziemy zamieszczali je w katalogu. Oczywiście będziemy wdzięczni za przekazywanie takich wydawnictw do tworzonej przy Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy biblioteki. Pracownia utworzona w pałacu w Bukowcu będzie nie tylko miejscem spotkań, badań, gromadzenia zbiorów ale także miejscem, w którym będą organizowane również seminaria, sympozja czy imprezy turystyczne. Będzie to zatem miejsce, które poprzez swoje działania, mamy taką nadzieję, będzie wywierało pozytywny wpływ na chociaż niewielką część wydarzeń, jakie zapiszą się w historii Kotliny Jeleniogórskiej.

REGIONALNA PRACOWNIA KRAJOZNAWCZA KARKONOSZY

21 października 2014 roku w Bukowcu podpisano Porozumienie pomiędzy Związkiem Gmin Karkonoskich a Oddziałem PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze. Przedstawicielami Związku byli Zdzisław Pietrowski (Przewodniczący Zarządu ZGK) i Mirosław Kupis (Przewodniczący Zgromadzenia ZGK) a PTTK Krzysztof Paul (Prezes Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze) i Andrzej Mateusiak (Wiceprezes urzędujący tegoż oddziału). Dzięki Porozumieniu stało się możliwym powołanie do życia Regionalnej Pracowni Krajoznawczej. Pracownia zajmować się będzie gromadzeniem i opracowywaniem wszystkiego, co dotyczy obszaru Sudetów Zachodnich. Na bazie, przekazanego dzięki porozumieniu księgozbioru z istniejącej kiedyś w Jeleniej Górze Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK, będzie budowana podstawa nowego zbioru dokumentów dotyczących nie tylko historii, krajoznawstwa, turystyki ale także życia społecznego dzisiejszego pokolenia. Będą tu bowiem gromadzone wszelkie wiadomości o tym, co przeżywamy, jako społeczeństwo, dzisiaj. Pozwoli to zapewne przyszłym pokoleniom na dostęp do wiedzy niezwykle ulotnej, a zarazem bardzo potrzebnej. Oczywiście Pracownia to nie tylko stosowny księgozbiór, to także miejsce podejmowania nowych działań zarówno w krajoznawstwie jak i życiu kulturalnym i poniekąd naukowym. To miejsce, w którym będą mogli spotykać się ludzie, dla których ten rodzaj aktywności jest bardzo ważny. Bo, przecież regionalizm i krajoznawstwo pozwalają na pobudzanie i utrwalanie poczucia tożsamości społeczności lokalnej, co ma kluczowe znaczenie dla rozwoju społecznego regionu – małej Ojczyzny, oraz edukacji młodego pokolenia i przygotowania go do uprawiania turystyki kwalifikowanej.

Pracownia na swojej stronie internetowej będzie udostępniała katalog posiadanych zasobów oraz będzie zamieszczała informacje krajoznawcze dotyczące naszego terenu. Będzie także starała się gromadzić wiedzę na temat wszelkich wydawnictw, jakie do tej pory ukazały się. Zapewne będzie to bardzo pomocne wszystkim osobom piszącym wszelkiego rodzaju opracowania i prace. Pozwoli to także tym, którzy szukają konkretnych informacji. Powstanie dział, w którym będą przedstawiani wybitni ludzie zamieszkujący nasz region, tak by ich praca i osiągnięcia były ogólnie znane.

Pracownia będzie także miejscem organizowania spotkań i prowadzenia różnych dyskusji. Każdy chętny będzie mógł zgłosić się tutaj i na pewno dowie się czegoś nowego.

Ponieważ samo podpisanie porozumienia w sprawie pracowni jest tylko początkiem bardzo trudnej drogi, na której podejmowane są różnego rodzaju działania zmierzające do osiągnięcia założonego celu, upłynęło kilka miesięcy zanim pracownia została oficjalnie otwarta. W międzyczasie udało się odświeżyć i uporządkować pomieszczenie przeznaczone na ten cel. Udało się pozyskać regały. Co prawda mają one ponad pół wieku, ale po umyciu są jak nowe. Dzięki pełnej poświęcenia pracy wreszcie komnata pałacowa stała się nieco przytulniejsza. Rozłożone na regałach książki zmieniły wygląd tego miejsca. Pojawili się pierwsi darczyńcy. To dzięki nim nasze zbiory wciąż się powiększają. Zaczęli nas odwiedzać zarówno zwykli turyści jak i regionaliści. Dzięki posiadaniu w naszych zbiorach pozycji, których nie ma w Książnicy Karkonoskiej, mo-

żemy uzupełniać luki i używane przez nas materiały zasilają, po digitalizacji, kolekcję jeleniogórskiej biblioteki cyfrowej. Tym samym udostępniamy je bardzo dużemu kręgowi odbiorców.

Pracownia krajoznawcza musi oczywiście realizować podjęte założenia, ale przede wszystkim ma być miejscem spotkań i podejmowania nowych, często bardzo nietypowych, czy wręcz dziwacznych wyzwań. Musi być po prostu miejscem, które żyje. Miejscem, w którym toczy się życie (krajoznawcze). Dlatego też 31 stycznia 2015 roku zostało zorganizowane I Sympozjum popularno-naukowe o Grzbiecie Lasockim. Temat spotkania nie był przypadkowy. Grzbiet Lasocki jest co prawda niewielką jednostką geograficzną, ale za to wywołującą wielkie emocje. Jest miejscem i tajemniczym, i ciekawym, i pięknym zarazem. Nie ma co się zatem dziwić, iż na to pierwsze spotkanie przybyło tak wiele osób. Oczywiście stworzyło nam to pewien kłopot, ale przysporzyło wiele radości, gdyż utwierdziło nas w przekonaniu o prawidłowości podjęcia takiego wyzwania.



Otwieramy... (fot. Anna Tęcza)



**Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu**
mają zaszczyt zaprosić na



I Symposium popularno-naukowe

Grzbiet Lasocki w Karkonoszach

Termin: Sobota, 31 styczeń 2015 r., godz. 10.00

Miejsce: Pałac w Bukowcu

Organizacja i prowadzenie: Witold Szczudłowski i Krzysztof Tęcza

PROGRAM

10.00 Przywitanie uczestników – rozpoczęcie sympozjum

REFERATY

1. Krzysztof Tęcza – Grzbiet Lasocki – Karkonosze to czy nie?
2. Prof. dr hab. Michał Mierzejewski – Grzbiet Lasocki a Karkonosze w świetle geologii
3. Prof. dr hab. Krzysztof R. Mazurski – Lasocki Grzbiet jako jednostka regionalna Sudetów Zachodnich
4. Prof. dr hab. Piotr Migoń i mgr Roksana Knapik – Grzbiet Lasocki – z dziejów krajobrazu wschodnich Karkonoszy
5. Mgr Marek Malicki – Walory botaniczne Lasockiego Grzbietu
6. Dr inż. Andrzej Raj – Światowy Kongres Parków Narodowych w Sydney 2014 – refleksje uczestnika

Krzysztof Korzeń – Centrum Informacji Regionalnej w Bukowcu – założenia ogólne
Sandra Nejranowska – Wydawnictwo AD REM w Jeleniej Górze

**Oficjalne otwarcie i prezentacja
Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu**

Przerwa kawowa i dyskusja
Podczas spotkania czynne będzie stoisko jeleniogórskiego wydawnictwa AD REM oraz stoisko z publikacjami archiwalnymi

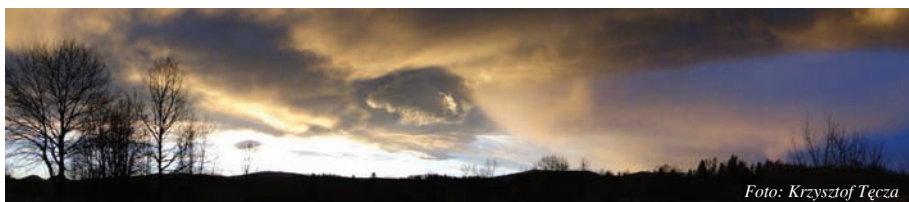


Foto: Krzysztof Tęcza

I Sympozjum Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu

I Sympozjum Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu miało miejsce w ostatni dzień stycznia 2015 roku. Na spotkanie poświęconemu Grzbietowi Lasockiemu przybyło prawie 130 osób. Byli to mieszkańcy Żar, Lubania, Olszyny, Szklarskiej Poręby, Piechowic, Karpacza, Kowar, Jeleniej Góry, Kamiennej Góry, Witkowa Śląskiego, Szczawna, Wałbrzycha, Strzegomia, Wrocławia a nawet Warszawy. Na pewno wpływ na frekwencję miał sam temat, jaki poruszyliśmy, ale przede wszystkim nazwiska zaproszonych prelegentów. Wszak są to uznani fachowcy w swoich dziedzinach. Dzisiejsi studenci często korzystają z ich książek.

Ponieważ docierają do mnie od uczestników cały czas przekazy, w których wyrażają oni swoje zadowolenie oraz chęć uczestniczenia w kolejnych spotkaniach wiem, że bardzo pozytywnie zaskoczył ich profesor Michał Mierzejewski, który o tak trudnej dziedzinie jak geologia potrafił opowiadać tak przystępnie, iż nie było na sali nikogo kto nie zrozumiałby tematu. Poza tym, co rzadko zdarza się podczas takich spotkań, kilka-



Krzysztof Tęcza, Marek Malicki, Michał Mierzejewski, Krzysztof R. Mazurski, Roksana Knapik, Andrzej Raj, Sandra Nejranowska, Krzysztof Korzeń i Witold Szczudłowski (fot. Anna Tęcza)

krotnie jego sposób prezentacji był na tyle żartobliwy, że rozbrzmiewały salwy śmiechu. I był to śmiech aprobaty. Równie ciepło uczestnicy spotkania ocenili występ Marka Malickiego opowiadającego o przyrodzie Grzbietu Lasockiego. Nie spodziewali się tak ciekawie zaprezentowanej wiedzy i takiego jej zasobu. Z kolei profesor Krzysztof Mazurski, jak zwykle, zaprezentował konkrety. To dzięki jego dociekliwości dowiedzieliśmy się, że zgodnie z polskim prawem Grzbiet Lasocki nie jest częścią Karkonoszy. Oczywiście jest to tylko podejście prawne i należy je jak najszybciej zmienić. Wszystkie bowiem inne dziedziny nauki prowadzą do zupełnie innego wniosku.

Podczas spotkania mieliśmy okazję zapoznać się z referatem prof. Piotra Migonia, który wygłosiła jego współautorka Roksana Knapik, oraz Andrzeja Raja, który jako dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego miał zaszczyt reprezentować Polskę na Światowym Kongresie Parków Narodowych w Sydney.

Dodatkowo wystąpił Krzysztof Korzeń Dyrektor Biura Fundacji Dolina Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej. Przedstawił on dotychczasowe dokonania Fundacji oraz to, co działo się w ostatnim okresie. Poinformował także o planach na najbliższy okres. Z kolei Sandra Nejranowska zaprezentowała wydawnictwo AD REM z Jeleniej Góry. To, że wydawane przez nie publikacje są chętnie czytane widać było po kolejce jaka wciąż utrzymywała się przy stoisku.

Całość spotkania poprowadzili Witold Szczudłowski i piszący te słowa Krzysztof Tęcza.



Uczestnicy sympozjum w Pracowni Krajoznawczej (fot. Anna Tęcza)

Na koniec muszę podzielić się jeszcze informacją, że w spotkaniu wzięło udział około trzydziestu przewodników sudeckich, którzy w ten sposób chcieli poszerzyć swoją wiedzę, a na uroczystości otwarcia pracowni była kierowniczką RPK we Wrocławiu pani Anna Rotko. Niektórzy z gości przynieśli podarunki, którymi oczywiście były ciekawe publikacje z ich domowych bibliotek. Bardzo miłym akcentem było przekazanie do naszego księgozbioru tomiku wierszy „W srebrze jaśminów” Krystyny Sławińskiej z Lubania. Autorka umieściła w publikacji stosowną dedykację.

Praca, praca...

Prowadzący Pracownię by być na bieżąco z wydarzeniami, jakie dzieją się w ruchu turystycznym, wziął udział wraz z innymi przedstawicielami Związku Gmin Karkonoskich w Środkowoeuropejskich Targach Ruchu Turystycznego Holiday World, które miały miejsce w dniach 19-22.02.2015 roku w Pradze. Wyjazd na targi został zorganizowany w ramach projektu pod nazwą: „Wspieranie rozwoju regionalnych firm na pograniczu czesko-polskim” dofinansowanego z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013.

27.02.2015 r. – miała miejsce kolejna wizyta, tym razem w spotkaniu z okazji XX-lecia Muzeum Zabawek w Karpaczu. Pracownia w swojej działalności m.in. przygotowuje i udostępnia miejsce na ogniska, z których mogą korzystać różne grupy. Tak też było 8.03.2015 r. na zakończenie wycieczki Rajdu na Raty z okazji Dnia Kobiet, czy wcześniej 24.01.2015 r., gdy wycieczka Rajdu na Raty dotarła do Bukowca. A było to specjalne spotkanie babć i dziadków, którzy swoje święto mieli kilka dni wcześniej.

8.04.2015 r. na zaproszenie pracownika Domu „Spokojna Jesień” w Jeleniej Górze wygłosiłem prelekcję o Karkonoszach. Przy okazji miałem możliwość pozyskania nowych wiadomości od pensjonariuszy, którzy zadowoleni z wykładu udostępnili swoje zdjęcia, na których utrwalono stan niektórych zabytków sprzed kilkudziesięciu lat.



(fot. Krzysztof Tęcza)

Zdjęcia te przydadzą się do porównań ze stanem dzisiejszym, gdyż wiele z tych obiektów jest aktualnie w opłakanym stanie i do tej pory często nie można było zorientować się, jak one wyglądały wcześniej. W ramach wdzięczności 15.04.2015 r. goście z Domu „Spokojna Jesień” z Jeleniej Góry zostali przyjęci w Bukowcu i oprowadzeni zarówno po pałacu jak i parku. Również w kwietniu wziąłem udział w Jarmarku zorganizowanym przez Hutę Julia w Piechowicach, gdzie poprowadziłem stoisko.



Członkowie Delegatury Sudeckiej KTG ZG PTTK (fot. Krzysztof Tęcza)

W ramach szeroko pojętej współpracy 11.04.2015 r. w Pracowni zorganizowano zebranie Delegatury Sudeckiej Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK.

Uczestniczący w zebraniu członkowie Delegatury mieli okazję zapoznać się z zasobami zgromadzonymi w Pracowni oraz dowiedzieć się o imprezach planowanych w najbliższym czasie, w tym o szykowanym spotkaniu z Januszem Czerwińskim i Františkem Jirásko. Zostali także oprowadzeni po okolicy, dzięki czemu dowiedzieli się, że są tu tereny nadające się do uprawiania turystyki, także górskiej.

Ponieważ nie wszyscy chętni mogli wziąć udział w zorganizowanych w dniu 26.03.2015 r. w siedzibie Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze egzaminach dla kandydatów na Przodowników Turystyki Górskiej, Delegatura postanowiła zorganizować podczas spotkania dodatkowy egzamin w naszej Pracowni.

Niecodzienni goście w Bukowcu

Z samego ranka w czwartek, 12 lutego 2015 roku, do pałacu w Bukowcu zawitali niecodzienni goście. Była to ponad trzydziestoosobowa grupa dzieci poznająca piękno naszego regionu. Na stałe zakwaterowani w Ośrodku Wczasów Dziecięcych MARGO przyjechali tutaj z województw pomorskiego i łódzkiego. Ośrodek MARGO organizuje zarówno ferie i zimowiska, zielone szkoły, kolonie i obozy, jak i specjalne programy edukacyjne. To właśnie dzięki takiej ofercie dzieci przybywające do Bukowca mają okazję nie tylko zobaczyć góry, ale także zapoznać się z historią tego miejsca oraz odpocząć podczas organizowanych spacerów i wycieczek. Oczywiście podstawowym punktem na piesze spacer jest sam Bukowiec. To zupełnie zrozumiałe. Jednak myliłby się ten, kto myśli, że dzieci nie zobaczą tu nic ciekawego. Przede wszystkim rozległe założenie parkowe, jakie się tu znajduje pozwala na realizację kilkukilometrowych spacerów połączonych z podziwianiem piękna krajobrazu oraz poznawaniem występujących tu niezwykle okazów przyrody. Dzieci z chęcią odwiedzają zbudowaną dawno temu, a zupełnie niedawno odremontowaną, wieżę widokową. I, w sumie do końca nie wiadomo, co im sprawia większą frajdę: widoki jakie rozpościerają się z góry czy samo wejście po kręconych stromych schodach. Tak samo dzieci są ciekawe historii budowy



(fot. Krzysztof Tęcza)

herbaciarni. Nie do końca wierzą, że można pokochać kogoś do tego stopnia, by sprawić mu taki niezwykle podarunek.

Niejako naturalną konsekwencją wszystkich spacerów jest końcowa wizyta w pałacu. Wszyscy chcą zobaczyć, jak kiedyś mieszkało. Każde z dzieci ma swoje wyobrażenie co do wystroju pałacu. Dlatego przeważnie dla wszystkich sporym zaskoczeniem jest brak starych mebli czy innego wyposażenia tego obiektu. Niestety okres powojenny raczej nie sprzyjał zachowaniu majątku w stanie, w jakim powinien się on znajdować. Co prawda od dwudziestu lat pałac jest siedzibą Związku Gmin Karkonoskich, ale nie wszystko można w tak krótkim czasie przywrócić do stanu pierwotnego.

Dzieci z podziwem oglądają najpiękniejsze pomieszczenie w pałacu – salę kominową, nie mogą wyjść z podziwu nad zdobnymi sufitami sali księżycowej czy słonecznej, ale tak naprawdę nie kryją swojego zachwyty dopiero wtedy, gdy dotrą na strych. Miejsce to, ze względu na swój ogrom a zarazem tajemniczość, wzbudza największe zaciekawienie. Stare belki dwustuletniej konstrukcji, pożółkłe ze starości, skrzypiące i dziwnie pachnące, wywołują ciekawość ale jednocześnie lekką obawę. Niejeden myśli, czy za chwilę nie ukaże się jakaś zjawa. A gdy na koniec sprowadza się dzieci do chłodnej piwnicy o półkolistym sklepieniu, gdy pokaże im się odkryte nie tak dawno te tajemnicze zamaskowane przejście prowadzące do dawnej kancelarii pałacowej, gdy zobaczą, że widoczne tu schody zamknięte są drzwiami w starej szafie, ich wyobrażenia zaczynają działać. Dlatego też nie było dziwne, że gdy zaproponowałem im obejrzenie właśnie wykopanych kamiennych elementów ławeczki hrabiny von Reden od razu się zgodzili. Ba nawet chcieli, widząc wielką dziurę w ziemi, pomóc w dalszych poszukiwaniach.

Dla mnie ciekawym jest fakt, że dzieci podczas swojego pobytu w Regionalnej Pracowni Krajoznawczej wykazały spore zainteresowanie starymi publikacjami, jakie tutaj gromadzimy. Gdy dowiadywały się skąd i w jakich okolicznościach były pozyskiwane niektóre pozycje przypominały sobie, że u nich w domu także stoją gdzieś na półkach stare zakurzone książki. Głośno obiecywali sobie, że po powrocie do domu odnajdą je i sprawdzą, co w nich jest opisywane.



(fot. Krzysztof Tęcza)

Spotkanie z Januszem Czerwińskim i Františkem Jirásko

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu zorganizowała w dniu 18 kwietnia 2015 r. spotkanie z Januszem Czerwińskim i Františkem Jirásko – autorami wielu opracowań o Karkonoszach, miłośnikami gór, wspaniałymi ludźmi i wyśmienitymi towarzyszami podczas wędrówek, posiadaczami doświadczenia i wiedzy niemającej sobie równych. Ponieważ obaj panowie są osobami, o których śmiało można powiedzieć, że nie tylko uczestniczyli w tworzeniu powojennej turystyki w Karkonoszach ale, że wręcz miały spory w niej udział, od powstania pomysłu zorganizowania spotkania z nimi było prawdopodobne, bardzo duże zainteresowanie publiczności. Jednak ilość przybyłych do Bukowca osób interesujących się Karkonoszami przekroczyła nasze najśmielsze oczekiwania. W sumie było prawie sto osób, i to z tak odległych miejscowości jak Wrocław, Wałbrzych, Łódź, Żary a nawet Warszawa.

Ponieważ obaj zaproszeni goście to wybitni krajoznawcy, tym razem postanowiłem poprowadzić osobiście jedynie spotkanie, natomiast do przeprowadzenia bezpośredniej



Janusz Czerwiński, František Jirásko, Krzysztof R. Mazurski i Jacek Potocki (fot. Krzysztof Tęcza)



**Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu**

mają zaszczyt zaprosić na

spotkanie z:



Januszem Czerwińskim i Františkem Jirásko

– autorami wielu opracowań o Karkonoszach, miłośnikami gór, wspaniałymi ludźmi i wyśmienitymi towarzyszami podczas wędrówek, posiadaczami doświadczenia i wiedzy nie mającymi sobie równych.

Rozmowy z nestorami karkonoskiej turystyki poprowadzą:

Krzysztof R. Mazurski i Jacek Potocki

Termin: Sobota, 18 kwietnia 2015 r., godz. 11.00

Miejsce: Pałac w Bukowcu

Organizacja i prowadzenie: Krzysztof Tęcza i Witold Szczudłowski

Przerwa kawowa

Taka okazja już się nie powtórzy. To jedyny dzień by spotkać ludzi, którzy brali udział w tworzeniu powojennej historii Karkonoszy. Tylko w tym dniu będzie można zadać Im pytania, a co ważniejsze otrzymać na nie odpowiedzi!

Wydarzenie XXI wieku



Witold Szczudłowski, Jacek Potocki, František Jirásko, Janusz Czerwiński, Krzysztof R. Mazurski
i Krzysztof Tęcza (fot. Anna Tęcza)

rozmowy zaprosiłem przyjaciół obu panów – Krzysztofa Mazurskiego i Jacka Potockiego. Okazało się to bardzo dobrym pomysłem. Przybyłych gości powitał dyrektor biura Związku Gmin Karkonoskich Witold Szczudłowski.

Ponieważ, jak już wspominałem, do Bukowca przybyło prawie sto osób, wielu z nich miało przyjemność już wcześniej poznać naszych gości. Dlatego też niektórzy postanowili podzielić się z innymi okolicznościami, w jakich się poznali. Opowiedzieli także o wspólnych wycieczkach i ciekawych zdarzeniach, w które dzisiaj trudno nam uwierzyć. Wśród nich był Bartłomiej Ranowicz, który poznał Janusza Czerwińskiego gdy został studentem geografii. To wówczas studenci spotykali się w Domku Myśliwskim.

Aby jednak przybyli na spotkanie mogli poznać się lepiej, po spotkaniu, zaproszeni zostali do pomieszczenia Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu, a następnie na przygotowane ognisko. Oczywiście nasi honorowi goście otrzymali wydaną przez miasto Kowary nową monografię co mam nadzieję zachęci ich jeszcze do odwiedzenia Karkonoszy.

Wizyta czeskich samorządowców w Polsce

W dniach 28-29.04.2015 r. w Polsce gościła grupa samorządowców z czeskiej strony Karkonoszy. Ich wizytę, na zlecenie strony czeskiej, zorganizował Związek Gmin Karkonoskich w Bukowcu, a bezpośrednim organizatorem spotkania była Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy. Goście przez dwa dni mieli okazję poznać wiele ciekawych miejsc, zarówno tych szeroko znanych, jak i prawie wcale. Czescy burmistrzowie swoją wizytę rozpoczęli od Szklarskiej Poręby, w której odwiedzili Muzeum Carla i Gerharta Hauptmannów oraz dom Wlastimila Hofmana. Miłym akcentem wizyty w tym miejscu było przybycie burmistrza Szklarskiej Poręby Mirosława Grafa, który powitał gości i przypominając dotychczasową współpracę przygranicznych samorządów potwierdził chęć, a zarazem konieczność jej kontynuowania.

W Hucie Julia w Piechowicach, w imieniu burmistrza Piechowic, przywitała wszystkich jego zastępczyni Dorota Piróg. Kolejną atrakcją, jaka została przedstawiona było Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze-Cieplicach wraz z Wirtualnym Muzeum Fresków Barokowych. Następnie goście odwiedzili Zamiejskowy Ośrodek Dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej w Jeleniej Górze, który mieści się w pałacu Schafgotschów oraz Termy Cieplickie.



(fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Krzysztof Tęcza)

Najważniejszym jednak punktem pierwszego dnia wizyty czeskich samorządowców w Polsce było wieczorne spotkanie z samorządowcami polskimi. Obecni byli radni gmin, pracownicy referatów turystycznych oraz przedsiębiorcy i dziennikarze. Ze strony czeskiej przyjechali przedstawiciele m.in. z: Malá Upa, Rudník, Harrachov, Mlade Buki, Svoboda nad Upou, Janské Lázně, Paseky nad Jizerou; a ze strony polskiej z Mysłakowic, Karpacza, Szklarskiej Poręby, Kowar, Piechowic, Podgórzyna, Jeżowa Sudeckiego. W spotkaniu udział wzięła także Starosta Powiatu Jeleniogórskiego Anna Konieczńska.

Drugi dzień goście z Czech rozpoczęli od odwiedzin Parku Miniatur Budowle Świata, w którym przywitał ich wójt gminy Mysłakowice Michał Orman. Następnyymi obiektami, które zwiedzali czescy samorządowcy był Pałac w Wojanowie, Zamek w Karpnikach, Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu oraz Hotel Gołębiowski.

Duże zaciekawienie wywołała wizyta w Karkonoskim Centrum Gospodarki Odpadami w Kostrzycy. Gości zainteresowało nie tylko, jak sobie w dzisiejszych, trudnych czasach daje radę takie przedsiębiorstwo, ale przede wszystkim w jaki sposób realizuje ono swoje podstawowe zadania. Podsumowaniem wizyty było spotkanie w siedzibie Związku Gmin Karkonoskich w pałacu w Bukowcu. Ostatnią miejscowością, do której zaproszono gości z Czech były Kowary. Tutaj przyjechała ich burmistrz Kowar Bożena Wiśniewska.

Festiwal Życia w Bukowcu 2015

Podczas Majówki zorganizowanej przez Fundację Doliny Ogrodów i Pałaców Kotliny Jeleniogórskiej zorganizowano liczne koncerty i występy ciekawych zespołów, ale także miały miejsce pokazy straży pożarnej, policji, pogotowia ratunkowego czy taksy psów. Odbywały się również różnego rodzaju warsztaty oraz przygotowano kiermasze rękodzieła. W Stodole Artystycznej podczas koncertu „Jazz w Stodole”, wystąpili prawdziwi mistrzowie: Wojciech Karolak, Zbigniew Lewandowski i Piotr Baron.

Ale to nie wszystko. Współorganizatorzy Festiwalu, jakimi byli Fundacja Alternatyw Cywilizacyjnych ŻYC INACZEJ oraz Związek Gmin Karkonoskich, przygotowali interesujące wystawy oraz „Koncert wiosenny”. Bezpośrednim organizatorem tej części Majówki była Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy.

1-go maja o godzinie 16.00 odbył się wernisaż wystawy znanego jeleniogórskiego miedziorytnika Macieja Lerchera. Jego dokonania przedstawił Bogusław Jasiński. Przede wszystkim zwrócił uwagę na fakt, iż młody jeszcze człowiek, jakim jest Maciej, ma w sobie tyle zapału i samozaparcia, by uprawiać sztukę wymagającą zarówno wiele czasu jak i benedyktyńskiej cierpliwości. Praca miedziorytnika wymaga także posiadania przez niego niezwyklej wyobraźni, musi on bowiem dobrze przemyśleć każdy



(fot. Krzysztof Tęcza)

*(fot. Krzysztof Tęcza)*

kolejny ruch rylca, tak by nie zniweczyć wykonanej już pracy. A ponieważ, mimo młodego wieku, nasz artysta ma w swoim dorobku tak wiele prac, że ich choćby pobieżne obejrzenie w tak krótkim czasie jest niemożliwe, na wystawie została pokazana tylko mała próbka jego dokonań.

2-go maja, również o godzinie 16.00 odbył się wernisaż wystawy Bogusława Jasińskiego. Tytuł wystawy Zamanifestowanie nie do końca odzwierciedlał to, co zostało zaprezentowane. Bogusław bowiem jest mistrzem słowa, mistrzem wydobywania z przedstawianych, wydawałoby się faktów, ukrytych w nich innych znaczeń. Znaczeń, które by dobrze je zrozumieć, trzeba wysłuchać mistrza, a zarazem wsłuchać się w niego.

Podczas wystawy miała miejsce prezentacja pionierskich filmów Bogusława Jasińskiego: Zamanifestowanie, Artysta przy pracy ZA, Performance ZA. Dzięki temu przybyli widzowie mogli dowiedzieć się, jak artysta szykuje się do stworzenia nowego dzieła, jak tworzy nowe dzieło i w końcu poznać jego przemyślenia.

Uzupełnieniem wystawy był pokaz malowania na żywo w wykonaniu Jerzego Szymona Gaja, artysty nietuzinkowego, artysty, który jak się okazało, potrafił wyzwolić w widzach chęć uczestniczenia w przeżywanym właśnie wydarzeniu. Okazało się, że po przełamaniu początkowych oporów większość widzów chwyciła za pędzle i, zgodnie z sugestią artysty, wykonała cały cykl czynności zmierzających do osiągnięcia założonego celu. Po uśmiechniętych twarzach widać było zarówno zadowolenie z udziału w tych nieoczekiwanych warsztatach jak i chęć dokończenia rozpoczętej pracy.



(fot. Krzysztof Tęcza)

3-ci maja rozpoczął się w pałacu nietypowym pokazem malarstwa. O godz. 14.00, występujący już w dniu poprzednim, Jerzy Szymon Gaj, podjął próbę namalowania pozującej mu modelki. Ponieważ starał się uczynić to jednocześnie na dwóch płótnach, przybyli widzowie od razu starali się zobaczyć czy artysta potrafi rozdzielić się. Ciekawym było to, że malowane obrazy miały z założenia stanowić lustrzane odbicie.

O godz. 15.30 w sali balowej rozpoczęła swój recital Danuta Gołdon-Legler. W zaproponowanym repertuarze prym wiodły utwory o miłości.

Uzupełnieniem ciekawych imprez, jakie miały miejsce w bukowieckim pałacu, była wystawa ukazująca Bukowiec, zarówno park jak i pałac, na dawnych widokówkach i zdjęciach starych oraz tych wykonanych dosłownie dzień wcześniej.

Międzynarodowe Targi Turystyczne TOURTEC 2015 w Jeleniej Górze

Prowadzący pracownię wraz z pracownikami ZGK wziął udział w odbywających się w Jeleniej Górze w dniach 8-9 maja 2015 r. Targach Turystycznych TOURTEC 2015. Z polskich wystawców najbardziej wyróżniało się stoisko Związku Gmin Karkonoskich z Bukowca. I nie chodzi tutaj wcale o proponowane materiały lecz o piękne nowe namioty z napisem REGION KARKONOSKI. Wyróżniały się one i nowością, i wielkością, i estetyką. Oprócz wspomnianego napisu powiewały nad nimi flagi z symbolem Karkonoszy. Oczywiście Związek Gmin Karkonoskich udzielił na swoim stoisku miejsca partnerom. Zaprosił m.in.: Związek Gmin Karkonoskich Vrchlabi; miasta: Karpacz, Szklarska Poręba, Kowary; Park Miniatur Zabytków Dolnego Śląska w Kowarach; gminy: Podgórzyn i Piechowice; Fundację Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej; Klaster Karkonosko-Izerski. Była także autorka przewodnika dla dzieci pani Maria Niegartowicz oraz Tomek Łuszczyński producent Likieru karkonoskiego uznanego za produkt regionalny. Było też, cieszące się dużym zainteresowaniem stoisko pana Romana Krukowskiego, którego zbiór regionalnych wydawnictw nie ma sobie równych.



(fot. Krzysztof Tęcza)

Poznajemy Czechy

W dniach 13-15 maja 2015 roku, na zaproszenie Związku Miast i Wsi Karkonosze we Vrchlabí, odbyła się podróż dziennikarska zaproszonych z Polski przedstawicieli mediów, w tym przedstawiciela Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy. Środki finansowe na to zadanie pochodziły z funduszy europejskich w ramach projektu Bajkowe Karkonosze i Przedgórze Karkonoszy (Regionalny program operacyjny NUTS II Północnywschód).

Naszą podróż rozpoczęliśmy od Harrachova, w którym odbywają się największe imprezy narciarskie. To tutaj roku 2001 najlepszy był Adam Małysz. Zwiedziliśmy hutę szkła i mini browar Novosad i syn, wytwórnię ozdób choinkowych w miejscowości Poniklá, Muzeum Karkonoskich Rzemiosł w miejscowości Jilemnice, Karkonoskie Centrum Wychowania Ekologicznego Krtek we Vrchlabí. Wjechalismy na Černą Horę i korzystając z nowego wyciągu na Śnieżkę.

Odwiedziliśmy ZOO w miejscowości Dvůr Králové i zamek hrabiego Haranta w Pecku. Najciekawszym obiektem, jaki nam pokazano okazało się założenie w miejscowości Kuks przywrócone ponownie do życia.



(fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Krzysztof Tęcza)

Praca, praca...

Jako przedstawiciel Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich wziąłem udział w imprezie zorganizowanej w Szklarskiej Porębie z okazji 70 lat Wojsk Ochrony Pogranicza, pomagałem w Finale Konkursów Ekologicznych w Bukowcu, zorganizowanym przez Związek Gmin Karkonoskich, a także prowadziłem stoisko na Festynie Świętojańskim w Karpaczu.

Trzeba wiedzieć, że sam udział lub pomoc w pracach podczas różnych festynów czy spotkań nie jest najważniejszy, jeśli chodzi o przedstawiciela Regionalnej Pracowni Krajoznawczej. O wiele ważniejszym jest fakt zebrania materiałów i przygotowania publikacji, która jest zawsze zamieszczana w wielu miejscach. Tak jest za każdym razem, gdy biorę udział w jakiejś imprezie. Oprócz tego pomagam przy okazji różnych imprez organizowanych przez Związek Gmin Karkonoskich oprowadzając wycieczki zarówno z dziećmi jak i osobami dorosłymi. Są to spacery po parku bukoweckim ale także po pałacu. W skali roku takich wycieczek z reguły jest z pół setki.



**Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu**



mają zaszczyt zaprosić na

II Sympozjum popularno-naukowe

ŚNIEŻKA – KRÓLOWA KARKONOSZY

Termin: Sobota, 20 czerwca 2015 r., godz. 11.00

Miejsce: Pałac w Bukowcu

Organizacja i prowadzenie: Krzysztof Tęcza i Witold Szczudłowski

PROGRAM

11.00 Przywitanie uczestników – rozpoczęcie sympozjum

REFERATY:

1. Maciej Lercher – **Śnieżka najwyższa góra świata**
2. Krzysztof Tęcza – **Udostępnienie turystyczne Śnieżki w ostatnim stuleciu**
3. Mirosław Górecki – **Historia zabudowy Śnieżki**
4. Roksana Knapik – **Walory przyrodnicze Śnieżki**
5. Tomasz Nasiółkowski – **Zwykłe i niezwykle zjawiska meteorologiczne na Śnieżce**
6. Michał Makowski – **Ruch turystyczny na Śnieżce**
7. Jacek Potocki – **Kult świętego Wawrzyńca na Śnieżce**

**Sympozjum będzie towarzyszyć wystawa starych pocztówek oraz pamiątek
związanych ze Śnieżką ze zbiorów Mirosława Góreckiego**

Przerwa kawowa i dyskusja



Foto: Krzysztof Tęcza

II Sympozjum RPK w Bukowcu – Śnieżka królowa Karkonoszy

Wsobotę 20 czerwca 2015 r. w Bukowcu odbyło się II Sympozjum popularno-naukowe zorganizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą działającą przy Związku Gmin Karkonoskich. Tytuł spotkania „Śnieżka królowa Karkonoszy” mówi sam za siebie. Nikogo nie trzeba było przekonywać, że jest to góra warta naszej dyskusji. Dlatego nie było zdziwieniem, iż do Bukowca przybyło prawie 80 osób.

Na potrzeby spotkania, którego temat nawiązywał do ogromnej kolekcji starych pocztówek zebranych przez Mirosława Góreckiego, przygotowana została stosowna wystawa. Nie była to jednak ta sama wystawa, którą od pewnego czasu prezentowaliśmy już w Bukowcu, Mysłakowicach i jeszcze kilku innych miejscach. Była to zupełnie nowa wystawa, do której z bólem serca, wybierał kartki grupowane tematycznie, sam właściciel.

Podczas spotkania Dyrektor Biura ZGK Witold Szczudłowski po raz pierwszy pokazał publicznie zapowiadany od jakiegoś czasu nowy periodyk, który został przygoto-



(fot. Anna Tęcza)



(fot. Anna Tęcza)

wany przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy i wydawany przez ZGK. Jest to pismo, w którym oprócz różnych ważnych wydarzeń czy opisów historycznych są zamieszczane wszystkie referaty wygłaszane na naszych spotkaniach. Chodzi bowiem o to, żeby wiedza, jaka tutaj została przekazana, nie uległa zapomnieniu. Osoby występujące w Bukowcu to wybitni specjaliści w swojej dziedzinie czy wielcy pasjonaci i dlatego w wielu wypadkach przekazanych tutaj informacji próżno szukać w innych miejscach. Uznaliśmy zatem, że warto taką wiedzę spisywać i upubliczniać. Może się to komuś przyda, a na pewno nie zaszkodzi.

Witold Szczudłowski zaprezentował Zeszyt Historyczny Nr 1, w którym zostały zawarte referaty z I Sympozjum „Grzbiet Lasocki w Karkonoszach” oraz wiele ważnych wydarzeń krajoznawczych, które miały miejsce na początku tego roku. Wykorzystując obecność autorów części z referatów zamieszczonych w tym Zeszycie przekazaliśmy im egzemplarze autorskie. Kolejne egzemplarze otrzymali nasi goście. Założeniem ZGK jest, by Zeszyty dotarły do bibliotek szkolnych Regionu Karkonoskiego oraz miejsc, które będą udostępniały je wszystkim chętnym. Mamy nadzieję, że przyczyni się to nie tylko do udostępniania zawartej w nich wiedzy, ale także do jej zachowania dla przyszłych pokoleń.

W spotkaniu wystąpił Maciej Lercher, znany jeleniogórski miedziorytnik, a także wykładowca w Zespole Szkół Rzemiosł Artystycznych z referatem „Śnieżka najwyższa góra świata”, w którym przedstawił historię pomiarów Śnieżki.

W referacie „Udostępnienie turystyczne Śnieżki w ostatnim stuleciu” pozwoliłem sobie przedstawić techniczne ułatwienia, jakich dokonano w tym rejonie. Było to m.in.: oddanie do użytku w roku 1905 Drogi Jubileuszowej, w roku 1949 kolejki linowej z Pecy czy w roku 2014 kolei gondolowej.

Mirosław Górecki przedstawił referat pt. „Historia zabudowy Śnieżki”, w którym uzmysłowił wszystkim, że pierwszym obiektem jaki powstał na Śnieżce była kaplica św. Wawrzyńca, i że jest to jedyny na dzień dzisiejszy oryginalny obiekt, jaki się tu zachował.

Roksana Knapik przygotowała referat „Walory przyrodnicze Śnieżki” przedstawiając oczywiście szatę roślinną ale także budowę geologiczną Karkonoszy. Niestety zdemontowała powszechnie panujące przekonanie, że Śnieżka jest wulkanem.

Tomasz Nasiółkowski przedstawił „Zwykłe i niezwykłe zjawiska meteorologiczne na Śnieżce”. Swoją wykład rozpoczął od przedstawienia obrazów pokazujących, za co kochamy Śnieżkę. Później przedstawił historie prowadzenia badań meteorologicznych.

Michał Makowski przygotował referat pt. „Ruch turystyczny na Śnieżce”, a Jacek Potocki referat „Śnieżka, kaplica św. Wawrzyńca, święto ludzi gór”.



Pocztówka Oskara Adama Keila (fot. Krzysztof Tęcza)



Spis treści

Wprowadzenie	5
KRZYSZTOF TĘCZA	
Grzbiet Lasocki – Karkonosze to czy nie?	7
MICHAŁ PAWEŁ MIERZEJEWSKI	
Grzbiet Lasocki i Karkonosze w świetle geologii	11
KRZYSZTOF R. MAZURSKI	
Lasocki Grzbiet w systemie orograficznym w Sudetach Zachodnich	19
PIOTR MIGOŃ, ROKSANA KNAPIK	
Lasocki Grzbiet – rzeźba i krajobraz wschodnich Karkonoszy	33
MAREK MALICKI	
Walory botaniczne Lasockiego Grzbietu – cechy wspólne i odróżniające od pozostałej części polskich Karkonoszy	46
KRZYSZTOF KORZEŃ	
Centrum Informacji Regionalnej w Bukowcu – założenia ogólne	52
SANDRA NEJRANOWSKA	
Była sobie idea... ..	54
KRZYSZTOF TĘCZA	
Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy	56
BARTŁOMIEJ RANOWICZ	
Głos w dyskusji	59

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA	
Odnaleziono ławeczkę hrabiny von Reden	59
Towarzystwo Karkonoskie po Walnym Zjeździe	64
XX lat Muzeum Zabawek w Karpaczu	67
60. Jubileuszowy Ogólnopolski Rajd Narciarski „Karkonosze 2015”	69



Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozmowa z Januszem Czerwińskim prowadzona przez Krzysztofa R. Mazurskiego ...	7
Rozmowa z Františkem Jirásko prowadzona przez Jacka Potockiego	17
DYSKUSJA	
Stefan Potocki	23
Krzysztof R. Mazurski	24
Bartłomiej Ranowicz	24
Włodzimierz Bayer	26
Krzysztof R. Mazurski	26
Głos z sali	26
Janusz Czerwiński	27

JACEK POTOCKI

FRANTIŠEK JIRÁSKO – karkonoski krajoznawca	29
--	----

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA

Spotkanie Ludzi Gór 2015	33
Projekt Arado	37
Spotkanie z Zofią Zatorowską	46
Księga Ducha Gór Carla Hauptmanna po raz trzeci	48
Emil Krebs – śląski geniusz	51
Sobieszków według Stanisława Firsza	54
Wizyta czeskich samorządowców w Polsce	60
Przyszłość Sobieszowa według Andrzeja Raja	69
Wystawa fotografii Ryszarda Literackiego	74



SPIS TREŚCI

ANDRZEJ MATEUSIAK Turystyczne rajdy narciarskie PTTK w Karkonoszach 1953-2015	5
ZENON KĘDZIORA LX (DIAMENTOWY) Ogólnopolski Rajd Narciarski KARKONOSZE 2015	38
JAN JABŁOŃSKI Moje narciarskie życie	44
MAŁGORZATA POTOCZAK-PEŁCZYŃSKA Tadeusz Andrusiewicz 30.03.1930-09.02.2010	50
HENRYK MITRASZEWSKI Ze Lwowa w Karkonosze	53
WANDA ORYSZCZAK Moja przygoda z nartami	57
PRZEMYSŁAW WIATER Wycinki moich narciarskich wspomnień	60
STANISŁAW KOZŁOWSKI Moje wspomnienia z 55 ORN „Karkonosze – 2005”	62
KRZYSZTOF TĘCZA Moje spotkania z nartami	65
WŁADYSŁAW DOBRANOWSKI Piosenki rajdowe	69

Praca, praca...

10.11.2015 r. – Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy wraz z Towarzystwem Karkonoskim zorganizowała i przeprowadziła Seminarium „Tezy Karkonoskie II” i rekomendacje dla ich wdrażania w programowanie rozwoju Regionu Karkonoskiego. Seminarium miało ukazać działania podejmowane w celu podniesienia świadomości społecznej dotyczącej zasad zrównoważonego rozwoju regionu oraz zasad ochrony krajobrazu.

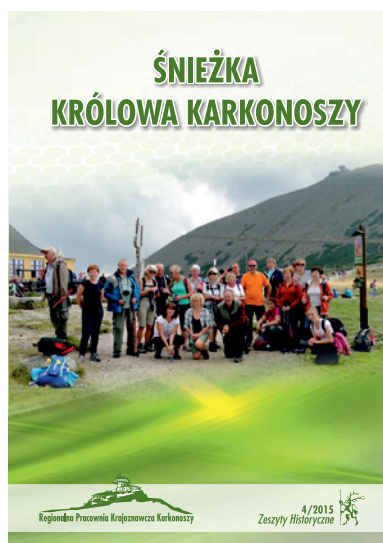
Miłośnicy zabytków spotkali się w Bukowcu

W dniach 9-11 października 2015 roku Regionalna pracownia Krajoznawcza gościła w pałacu w Bukowcu członków Dolnośląskiego Towarzystwa Miłośników Zabytków. Podczas odwiedzin, oprócz codziennego objazdu okolicy połączonego z poznawaniem ciekawych obiektów, najważniejszą częścią wizyty były wieczorne rozmowy, w trakcie których wymieniali oni swoje wrażenia. Najcenniejszą częścią spotkania była wymiana posiadanych wiadomości o obiektach, w których ostatnio podjęto prace remontowe czy informowano o możliwości podjęcia takich prac. Dzięki temu bowiem coraz więcej obiektów zabytkowych jest ratowanych przed ruiną. I właśnie na takich działaniach powinna skupić się uwaga prawdziwego miłośnika zabytków.

Ponieważ w ostatnim czasie w bukowieckim parku wyremontowano wiele obiektów małej architektury, zorganizowałem wycieczkę po okolicy.



(fot. Anna Tęcza)



Spis treści

Wprowadzenie	5
MACIEJ LERCHER Śnieżka najwyższa góra świata	7
KRZYSZTOF TĘCZA Udostępnienie turystyczne Śnieżki w ostatnim stuleciu	14
MIROSLAW GÓRECKI Historia zabudowy Śnieżki na podstawie starych widokówek ze zbiorów autora	17
ROKSANA KNAPIK Walory przyrodnicze Śnieżki	26
TOMASZ NASIÓLKOWSKI Zwykłe i niezwykle zjawiska meteorologiczne na Śnieżce	32
MICHAŁ MAKOWSKI Ruch turystyczny na Śnieżce	39
JACEK POTOCKI Śnieżka, kaplica św. Wawrzyńca, święto ludzi gór	44

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA 70 rocznica ochrony granicy w Karkonoszach i Górach Izerskich	53
1000 lat z Bobrem	57
Czyste Karkonosze	61
Festiwal Życia 2015 w Bukowcu	69

Symposium kolejowe

Podczas sympozjum „kolejowego” wygłoszono referaty prezentujące aktualne działania poszczególnych samorządów, władz województwa i PKP odnośnie połączeń komunikacyjnych naszego regionu z krajem oraz połączeń w Regionie Jeleniogórskim, a także perspektywy powrotu połączeń kolejowych, co może mieć bezpośredni wpływ na dalszy rozwój gospodarczy regionu.



(fot. Krzysztof Tęcza)

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich
Grupa Inicjatywna „Kolej Karkonoska”
mają zaszczyt zaprosić na:

SYMPOZJUM

poświęcone
teraźniejszości i przyszłości skomunikowania Jeleniej Góry z Karpaczem i Kowarami

09 października 2015 roku (piątek), godzina 10.00

Miejsce obrad: siedziba Związku Gmin Karkonoskich, Pałac Bukowiec, ul. Robotnicza 6
WSTĘP WOLNY



Organizacja i prowadzenie: **Andrzej Olszewski i Krzysztof Tęcza**

PROGRAM

10:00 Przywitanie gości i rozpoczęcie sympozjum

– **Witold Szczudłowski**, dyrektor Biura Związku Gmin Karkonoskich

PREZENTACJE

- > Prezentacja działań i zamierzeń **Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego**
- > Prezentacja wyników sprzedażowych i marketingowych Kolei Dolnośląskich S.A.
– **dr inż. Bogusław Molecki**, dyrektor ds. handlowych KD S.A.
- > Prezentacja działań DSDiK jako zarządcy infrastruktury
– **Tomasz Maciejewski**, naczelnik Działu Kolei DSDiK
- > Prezentacja działań i zamierzeń PKP PLK
– przedstawiciel Zakładu Linii Kolejowych PKP PLK w Wałbrzychu
- > „Koncepcja systemu transportu pasażerskiego na trasie Jelenia Góra – Kowary/Karpacz”
– **Andrzej Olszewski**, inżynier transportu, koordynator Grupy Inicjatywnej „Kolej Karkonoska”

PRZERWA KAWOWA

- > Prezentacja działań i możliwości Grupy SKPL
– **Tomasz Strapagiel**, prezes Zarządu oraz przedstawiciel Instytutu PPP
- > Prezentacja planowanych działań na terenie Miasta Karpacz
– **Radosław Jęcek**, burmistrz Karpacza
- > Prezentacja planowanych działań na terenie Miasta Kowary
– **Bożena Wiśniewska**, burmistrz Kowar
- > Prezentacja zamierzeń w odniesieniu do kolei w rejonie Miasta Kamienna Góra
– przedstawiciel Miasta Kamiennej Góry

**Udział w sympozjum zapowiedzieli również przedstawiciele
filii Politechniki Wrocławskiej i Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze.**

Dyskusja, pytania od mediów, podpisanie listu intencyjnego pomiędzy samorządami lokalnymi
Przewidywany czas zakończenia spotkania około godziny 15.00

Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy PTTK „Poznajemy Ojcowiznę 2016”

Konkurs „Poznajemy Ojcowiznę” organizowany od ponad 20 lat przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze swoim zasięgiem obejmuje cały kraj. Skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podstawowe cele, dla których organizuje się konkurs to: poznanie Ziemi Ojczyściej, pogłębienie wiadomości o miejscu zamieszkania, rozwijanie wśród dzieci i młodzieży umiejętności dostrzegania walorów krajoznawczych i kulturalnych swojego regionu, dokumentowanie poznawanych obiektów, integracja dzieci z różnych środowisk, wychowanie patriotyczne młodzieży poprzez krajoznawstwo, turystykę i popularyzację swojej Małej Ojczyzny.

Ponieważ do udziału w konkursie rokrocznie zgłaszane są setki prac, podzielono go na kilka etapów. W roku 2016 organizacja etapu wojewódzkiego przypadła Oddziałowi PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze. To właśnie tutaj spłynęły prace z całego Dolnego Śląska. Na 43 przysłane opracowania było 18 prac indywidualnych i 7 prac zbiorowych, wykonanych pod opieką 20 nauczycieli z 16 szkół podstawowych; 8 prac



(fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Anna Tęcza)

indywidualnych i 3 prace zbiorowe, wykonane pod opieką 13 nauczycieli z 11 szkół gimnazjalnych; oraz 5 prac indywidualnych i 2 prace zbiorowe pod opieką 6 nauczycieli z 6 szkół ponadgimnazjalnych.

By sprostać takiemu ogromowi pracy, organizację Konkursu powierzono Komisji Krajoznawczej Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze i Regionalnej Pracowni Krajoznawczej działającej przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Powołano komisję konkursową w składzie Krzysztof Tęcza, Janusz Turakiewicz i Andrzej Mateusiak. Pozwoliło to na zapoznanie się z pracami, które były nadsyłane w formie tradycyjnej czyli pisanej, ale także elektronicznej. Poziom opracowań był bardzo zróżnicowany. Były prace bardzo dobre ale także tylko poprawne. Niektóre z poruszonych przez uczniów tematy były bardzo osobiste, dotyczyły losów rodziny autora. Często były to pierwsze publiczne przedstawienia posiadanych w domu dokumentów ukazujących tragiczne losy w okresie powojennych przesiedleń. Najwięcej prac dotyczyło miejsca zamieszkania autorów i najbliższej okolicy. Były także prace o ciekawych osobach mieszkających niemal na sąsiedniej ulicy. W tym właśnie dzieci wykazały się największym wkładem pracy oraz pomysłami. Nie wystarczyło bowiem tylko wymyślenie tematu ale wyszukanie takich osób i namówienie ich, by podzieliły się swoimi wiadomościami, by w ogóle chciały wystąpić przed kamerą.

Etap wojewódzki Ogólnopolskiego Konkursu „Poznajemy Ojcowiznę 2016” został zakończony w dniu 2 kwietnia 2016 r. w siedzibie Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu, gdzie zorganizowano uroczystość wręczenia nagród, wyróżnień i dyplomów. Przybyłych przywitał Witold Szczudłowski (Dyrektor Biura ZGK), który przedstawił gościom nasz region, natomiast wręczenia nagród dokonali wiceprezisi Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze Andrzej Mateusiak oraz Krzysztof Tęcza, który także oprowadził gości po pałacu w Bukowcu.

Na koniec dodam, że nagrody zostały ufundowane dzięki wsparciu Karkonoskiego Parku Narodowego, Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze, Urzędu Miasta Jelenia Góra, Wydawnictwa AD REM w Jeleniej Górze oraz Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu.



Spis treści

Wprowadzenie.....	5
JULITA IZABELA ZAPRUCKA	
Willa Łąkowy Kamień jako medium kultury	7
Wykaz ważniejszych projektów zrealizowanych przez Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze w latach 2005-2015	16
Rok 2005	16
Rok 2006	19
Rok 2007	23
Rok 2008	26
Rok 2009	30
Rok 2010	35
Rok 2011	42
Rok 2012	49
Rok 2013	56
Rok 2014	58
Rok 2015	63

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA	
Zapomniane tajemnice Karkonoszy – książka Janusza Skowrońskiego	69

Uczta w Bukowcu

W piątek 5 lutego 2016 roku Związek Gmin Karkonoskich, w imieniu którego działała Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy oraz Fundacja Alternatyw Cywilizacyjnych „Życ inaczey”, przygotowały dla chętnych wyjątkowy wieczór. W założeniu miało to być spotkanie ze sztuką, jednak jak to w życiu bywa, wyszło coś zupełnie innego, niespotykanego.

O szczegółach wieczornego spotkania miał poinformować w krótkich „żołnierskich” słowach główny sprawca piątkowego wydarzenia – Bogusław Jasiński. Niestety jak to z filozofami bywa, nie potrafią oni trzymać języka na wodzy. Dzięki jednak temu mogliśmy dowiedzieć się o przybyłych artystach znacznie więcej, niż oczekiwaliśmy. I dobrze. Bo czyż samo stwierdzenie, że poważny profesor jakim jest Ryszard Ługowski – absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, znany malarz i rzeźbiarz – uczeń mistrzów uznawanych już za życia za wyrocznie w swoich dziedzinach, mogło wywołać u nas coś innego niż podziw dla jego talentu? A jednak okazało się, że ów poważany artysta posiadał jeszcze jedną umiejętność znaną nielicznym. Jest to umiejętność wydo-



(fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Krzysztof Tęcza)

bycia z mis tybetańskich ułożonych dźwięków. Dźwięków, które nie tylko dają słuchaczom przyjemność z ich słuchania ale także, a może przede wszystkim, dają im możliwość przeżywania tych dźwięków, dosłownie i w przenośni.

Kolejnym punktem programu było spotkanie z jeleniogórskim aktorem Jarosławem Góralem. Właściwie to nie wiadomo, czy było to spotkanie z nim czy z zawartą w powieści „Życie i cierpienia młodego W.” fikcją literacką. Bogusław Jasiński opisał w swojej powieści rozterki młodego człowieka, którego dotknęła i zdrada, i zniechęcenie, i niemoc. Powieść ta ukazuje nastroje, jakich może doświadczyć człowiek. Nie to jest jednak w tym wypadku najważniejsze. Najważniejszą jest tu interpretacja w wykonaniu Jarosława Górala.

Ostatnim punktem programu było spotkanie z Jerzym Szymonem Gajem, który przygotował wystawę lasek. Oczywiście chodzi o laski do podpierania. Artysta urzeczony pięknem Karkonoszy chodząc po górach przynosi do domu różne ciekawe okazy napotkane po drodze. Najczęściej są to piękne kamienie ale także różne korzenie czy gałęzie, które po „udoskonaleniu” przeistaczają się właśnie w owe laski. Każda z nich ma swoją nazwę i każda przeznaczona jest dla innego człowieka. Najciekawsza jednak była tutaj opowieść autora, w której przytaczał wydarzenia ze swoich wędrówek, podczas których znajdował poszczególne eksponaty. Opowiadał jak je postrzegał i jakie przychodziły mu wówczas pomysły na ich przeobrażenie. Najczęściej były to dziwne sploty wydarzeń, a czasami zdarzenia przyprawiające o zawrót głowy. Dzięki jednak podejmowaniu przez niego każdego, nawet najdziwniejszego wyzwania, możemy dzisiaj podziwiać wielki zbiór wspianiałych dzieł sztuki użytkowej.

Szkolenie kierowników Regionalnych Pracowni Krajoznawczych PTTK 2016

Jak zwykle w kwietniu zorganizowano coroczne szkolenie kierowników Regionalnych Pracowni Krajoznawczych działających przy Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym. Pracowni takich jest 23 oraz Biblioteka Centralna, która jest dla nich jednostką wzorcową. W roku 2016 zorganizowanie szkolenia przypadło Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy działającej przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Siłą rzeczy, jako osoba prowadząca ową pracownię, zająłem się zarówno przygotowaniem do wizyty tak znamienitych gości jak i wymyśleniem cyklu szkoleń oraz części krajoznawczej, tak by wszyscy mogli po powrocie do siebie opowiadać, jak piękna jest Ziemia Jeleniogórska.

Tym razem szkolenie trwało od 14 do 17 kwietnia 2016 r. Przygotowana przeze mnie wycieczka autokarowa pozwoliła poznać w miarę dokładnie tylko trzy obiekty ale wybrałem coś co na pewno pozostanie w pamięci, coś, co nasi goście będą polecali



Wizyta w jeleniogórskim Oddziale Archiwum Państwowego (fot. Krzysztof Tęcza)

turystom odwiedzającym ich pracownie a pytającym, co można zobaczyć na Ziemi Jeleniogórskiej.

Na początek przybyliśmy do najstarszej na ziemiach polskich elektrowni wodnej zbudowanej po wielkiej powodzi z roku 1897, znajdującej się w miejscowości Leśna. Elektrownię obejrzelśmy dzięki uprzejmości dyrektora Ekoenergia Tauron w Jeleniej Górze właścicielowi, obiektu, który postanowił w miarę możliwości udostępniać bezpłatnie swoje obiekty turystom.

Drugim niezwykłym obiektem była kopalnia w Krobicy. Miejsce to jest dlatego tak niezwykle, że przez ostatnie dwa wieki było zupełnie nieznane, a więc nikt nic tam nie zepsuł. Gdy pasjonat dr Maciej Madziarz wymyślił, że na podmokłej polanie może znajdować się wlot do starej kopalni długo przekonywał lokalne władze, by spróbować odkopać to miejsce i uczynić z niego atrakcję turystyczną. Na szczęście dr Madziarzowi udało się przekonać burmistrza Mirska do pomysłu. Kopalnia nieczynna w okresie zimowym została udostępniona nam bezpłatnie (dziękuję tutaj zarówno Panu Burmistrzowi jak i pracownikom IT w Mirsku). Całkowitym zaskoczeniem było przybycie dr Macieja Madziarza, twórcy tego obiektu, który osobiście postanowił oprowadzić nas po nim.

Trzecim obiektem, jaki wybrałem tego dnia, była Huta Julia w Piechowicach. Dla przybyłych najciekawszym oczywiście było zapoznanie się z procesem produkcji szkła kryształowego.

Kolejne dni poświęciliśmy już tylko na szkolenia i rozmowy o kondycji naszych pracowni. Kol. Małgorzata Pawłowska prowadziła wieczorne, trwające często do północy porady i dyskusje. Ze względu na zmiany, jakie zaszły w ostatnich latach, doprecyzowania wymaga regulamin takich pracowni jak i prawne zabezpieczenie posiadanych przez nie zbiorów. Niestety, że względu na różne źródła finansowania oraz usytuowania pracowni a właściwie ich umocowania, nie są to sprawy proste.

Aby dostarczyć świeżych wiadomości o sposobach przechowywania i konserwacji poszczególnych rodzajów zbiorów poprosiłem o pomoc fachowców. I tak, dzięki uprzejmości kierownika Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze, pana Ivo Łaborewicza mogliśmy wysłuchać wykładu o archiwach państwowych, o ich umocowaniu, organizacji, obowiązkach. Mogliśmy porównać jak działają takie instytucje w różnych krajach Europy a także świata.

Kolejne ciekawe szkolenie, jakie przygotowano nam dzięki uprzejmości pani Gabrieli Zawiły, zawiodło nas do Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze. Poznaliśmy tu tajniki konserwacji obrazów, rzeźb drewnianych, szkła a także metody ich leczenia. Dowiedzieliśmy się w jak trudnych i niebezpiecznych warunkach pracują pracownicy działu konserwacji. Ponieważ Muzeum Karkonoskie nie tak dawno obchodziło jubileusz 100-lecia obiektu pan Tomasz Miszczyk oprowadził nas po obiekcie przedstawiając jego najcenniejsze zbiory.

Trzecie miejsce, jakie odwiedziliśmy tego dnia w Jeleniej Górze to Książnica Karkonoska. Tutaj dyrekcja udostępniła nam salę wykładową, w której pani Joanna Broniarczyk zaprezentowała jeleniogórską bibliotekę cyfrową, jej zasoby oraz sposoby przecho-

wywania zbiorów. Mogliśmy poznać wyniki 10-letniej pracy zespołu tworzącego nowy sposób przechowywania i udostępniania zbiorów. W dzisiejszych czasach jest to już norma, jednak wtedy kiedy podjęto decyzję o utworzeniu jeleniogórskiej biblioteki cyfrowej, w naszym kraju nie działała żadna taka biblioteka.

Ostatnim odwiedzionym obiektem było Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze Cieplicach prowadzone przez Stanisława Firsztę. Dla przybyłych zaskoczeniem był fakt, iż zbiory, jakie tutaj są prezentowane powróciły na swoje stare miejsce, chociaż jest to zupełnie świeżo odremontowany budynek.

Wyjątkowym dniem w ramach szkolenia była sobota, kiedy to uczestnicy prowadzeni przez Annę Tęczę dotarli do obecnie najładniej odrestaurowanego pałacu w Wojanowie. Mieli oni nie tylko okazję obejrzeć całe założenie ale także zostali oprowadzeni przez dyrektora obiektu. Następnie dotarli do siedziby Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu, gdzie Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przygotowała Sympozjum popularno-naukowe pt. „Turystyczne wykorzystanie Karkonoszy”. Ponieważ spotkania takie, zwyczajowo skierowane zarówno do mieszkańców jak i turystów, ściągają całe rzesze chętnych, nic dziwnego, że i tym razem do Bukowca przybyło prawie 120 osób.



Uczestnicy sympozjum w Bukowcu (fot. Krzysztof Tęcza)

Jako pierwszy wystąpił Ivo Łaborewicz, kierownik jeleniogórskiego Archiwum Państwowego, który przedstawił rozwój bazy noclegowej w Karkonoszach na przestrzeni wieków. Było to zupełnie nowe spojrzenie na ten temat.

Najważniejszym wystąpieniem była opowieść Doroty Wojnarowicz i Zygmunta Jały z Karkonoskiego Parku Narodowego, którzy zaprezentowali Geoportal Karkonoszy i jego możliwości.

Ostatnim wykładem był przedstawiony przeze mnie referat pt. „Turystyka i sporty zimowe w Karkonoszach”.

Muszę jeszcze podać informację, że na początku spotkania, po przywitaniu wszystkich przez gospodarza obiektu, pana Witolda Szczudłowskiego (Dyrektora Biura ZGK), głos zabrał pan Marek Obrębalski, który w imieniu marszałka Województwa Dolnośląskiego wręczył wyróżnienia dwóm działaczom turystycznym z naszego terenu. Srebrnymi odznakami honorowymi „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego” zostali wyróżnieni: Witold Gumprecht – przewodnik sudecki z Mysłakowic prowadzący społecz-



(fot. Anna Tęcza)

nie funkcję kierownika Rajdu na Raty, w którym corocznie biorą udział tysiące turystów oraz Krzysztof Tęcza ze Stanisłowa – organizujący i prowadzący od wielu lat sympozja popularno-naukowe oraz spotkania krajoznawcze, posiadający w swoim dorobku ponad 2800 publikacji krajoznawczych, obecnie prowadzący Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu.

Ostatnim punktem sobotniego spotkania był godzinny koncert znanego zespołu folkowego „Szyszak”. Muzycy przedstawili wiele znanych utworów ze swojego wcześniejszego repertuaru ale także zaprezentowali zupełnie nowe utwory promujące właśnie wydaną nową (czwartą) płytę.

Ponieważ życie często zmusza nas do zmiany zaplanowanych wydarzeń i tym razem musieliśmy takiej zmiany dokonać. Otóż mający przyjechać na szkolenie znany dolnośląski krajoznawca prof. Krzysztof Radosław Mazurski, tuż przed spotkaniem odszedł na ostatnią wędrowkę, z której już nie powróci. W związku z tym niespodziewanym zdarzeniem sympozjum zakończyliśmy pożegnaniem naszego serdecznego przyjaciela. Zespół „Szyszak” zaśpiewał jeden z ulubionych utworów profesora.

Żegnamy cię Krzysiu, ale pamięć o tobie, o twojej pracy, o tym co nam pozostawiłeś, będzie w nas trwać dalej.



Pożegnanie Krzysztofa Mazurskiego (fot. Anna Tęcza)



Uczestnicy szkolenia w RPK w Bukowcu (fot. Krzysztof Tęcza)

Uczestnicy szkolenia mieli jeszcze jedną ważną wizytę. Przecież po to właśnie tutaj przyjechali. Odwiedzili Regionalną Pracownię Krajoznawczą w Bukowcu. Przede wszystkim musieli ją poznać, musieli dowiedzieć się, czym ta pracownia dysponuje, musieli porównać potencjał nowej pracowni z pozostałymi. Nic więc dziwnego, że zadawali dziesiątki pytań. Każdy chciał wynieść z tej wizyty coś, co może przydać się po powrocie do domu.

A na koniec spotkała nas niezwykle miła wiadomość. Otóż otrzymaliśmy egzemplarz pierwszej pracy dyplomowej, której tematem była Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu.

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy**Przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu**

Zaprasza na

SYMPOZJUM POPULARNO-NAUKOWE**Turystyczne wykorzystanie Karkonoszy**Termin: **Sobota, 16 kwiecień 2016 r. godz. 11.00**

Miejsce: Pałac w Bukowcu

Organizacja i prowadzenie: Krzysztof Tęcza i Witold Szczudłowski

PROGRAM:**11.00** Przywitanie uczestników – rozpoczęcie sympozjum**REFERATY:**

1. Ivo Łaborewicz – Schroniska górskie w Karkonoszach
2. Zygmunt Jaś i Dorota Wojnarowicz – GIS w praktyce – Geoportal Karkonoszy
3. Krzysztof Tęcza – Turystyka i sporty zimowe w Karkonoszach

Koncert zespołu Szyszak

Symposium będzie towarzyszyć:

- wystawa „Schroniska turystyczne Karkonoszy” użyczona przez Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze
- wystawa „Sanie rogaté” na starych pocztówkach ze zbiorów Mirosława Góreckiego
- wystawa malarstwa Jolanty Olszewskiej
- wystawa lasów karkonoskich Jerzego Szymona Gaja



Uniwersytet
ŁÓDZKI

*Przyszłość w turystyce – kompleksowe wsparcie nauczycieli
poszukujących zatrudnienia w sektorze HTR*
Biuro Projektu: Instytut Geografii Miast i Turyzmu UŁ,
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 31, pokój 204F
www.turyzm.edu.pl/projekt_htr.php



Uniwersytet Łódzki
Wydział Nauk Geograficznych
Studia podyplomowe dla nauczycieli
NOWOCZESNE USŁUGI TURYSTYCZNE
- obsługa ruchu turystycznego

Agnieszka Jastrzębska

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy – powstanie i działalność

*Exemplar dla Księgozbioru
„Regionalna Pracownia Krajoznawcza PITK”
Agnieszka Jastrzębska*

Praca dyplomowa
napisana
w Instytucie Geografii Miast i Turyzmu
pod kierunkiem
dr. Roberta Wilusia

Łódź 2015

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Zebranie KTG ZG PTTK w Bukowcu

W dniach 3-5 czerwca 2016 r. w siedzibie Związku Gmin Karkonoskich, pałacu w Bukowcu miało miejsce wyjazdowe posiedzenie Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK. Ze względu na ilość turystów odwiedzających nasze góry turystyka górska jest jedną z głównych form spędzania wolnego czasu. Dlatego KTG musi na bieżąco dbać o sprawy związane z uprawianiem tej formy wypoczynku, bo jakby nie patrzeć, jest to forma spędzania wolnego czasu. KTG sprawdza i zatwierdza odznaki, które turyści zdobywają w coraz większej ilości. Często musi zapanować nad zakusami tworzenia nowych, niczemu niesłużących odznak. Musi także organizować punkty weryfikacyjne.

Jedną jednak z najważniejszych form jej działalności jest organizowanie, prowadzenie i odbieranie znakowania nowych szlaków turystycznych oraz utrzymywanie tych



Członkowie KTG podziwiają panoramę z bukowieckiej wieży widokowej (fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Anna Tęcza)

istniejących. KTG musi organizować kursy znakarzy tak, by nie zabrakło osób potrafiących prawidłowo wytyczyć szlaki w terenie. Wbrew pozorom nie jest to wcale takie łatwe, a dla turysty ma wielkie znaczenie. Może bowiem doprowadzić do zabłądzenia osoby nieznającej gór czy doprowadzić do jakiejś niebezpiecznej sytuacji.

Członkowie KTG, przybyli do Bukowca na zaproszenie działającej przy ZGK Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy, mogli spokojnie zająć się tymi wszystkimi sprawami, ale głównym tematem, tym razem, było zapoznanie się ze stanem realizacji remontów schronisk karkonoskich prowadzonych w ostatnim czasie przez spółkę PTTK „Sudeckie Hotele i Schroniska”. Dzięki temu, że na posiedzenie komisji przybył prezes spółki pan Grzegorz Błaszczyk, uzyskaliśmy informacje o ostatnich pracach, jakie spółka wykonała w Karkonoszach, ale także po prezentacji mogliśmy udać się w góry, by na własne oczy zobaczyć to, o czym była mowa.

Przybyli do Bukowca, zauroczeni widokami, oczarowani ciszą tu panującą oraz wieczornymi żabimi koncertami, w ostatnim dniu swego pobytu wyruszyli na spacer po parku bukowieckim. Piszący te słowa oczywiście poprowadził ich tak, by poznali jak najwięcej ciekawych miejsc i by po powrocie do domów mogli opowiedzieć wszystkim, w jak cudownym byli miejscu.

Targi Turystyczne TOURTECK 2016

W dniach 06-07.05.2016 r. odbyły się Targi Turystyczne TOURTECK w Jeleniej Górze. Ich współorganizatorem był m.in. Związek Gmin Karkonoskich, który wystawił swoje stoisko. By promować nasz region w przebraniu Karkonosza przechadzałem się po Rynku wzbudzając ogromne zainteresowanie dzieci i dorosłych. Każdy z nich chciał mieć zdjęcie z Duchem Gór.



(fot. Anna Tęcza)

Seminarium kresowe

W dniu 14 maja 2016 r. w pałacu w Bukowcu zostało zorganizowane seminarium popularno-naukowe „Rozmowy o historii – drogi na Zachód”. Wśród organizatorów, poza Związkiem Gmin Karkonoskich i Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich byli: Studio Bo!, Dom Lalki Adoptowanej i Książnica Karkonoska. Bezpośrednim organizatorem była Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy.

Zanim jednak to nastąpiło dzień wcześniej otwarto wystawę fotograficzną „Twierdze i pałace Rzeczypospolitej Obojga Narodów” autorstwa Jolanty Stopki, która od blisko 10 lat dokumentowała to, co poznawała podczas swoich wyjazdów na Ukrainę. Uzupełnieniem przedstawianych obrazów był występ zespołu „Sybiraczki i Kresowianie” oraz wspólne fotografowanie się z zespołem wiedźm karkonoskich.



(fot. Krzysztof Tęcza)

W seminarium wystąpiła Kamila Wilk i opowiedziała o zasobach Książnicy Karkonoskiej nt. Kresów oraz Jolanta Stopka, która zaprezentowała swoją wystawie fotograficznej oraz wspomniała o zasłużonych Kresowianach: Kazimierzu Lelo i Krzysztofie Bulzackim. Przedstawiła także Maurycego Kisielnickiego i Wojciecha Linde Apanowicza, którzy przybyli do Bukowca, by podzielić się wiadomościami o swoich rodzinach.

Później o losach swoich rodzin opowiedział hrabia Wojciech Linde Apanowicz i Maurycy Kisielnicki. Podsumowaniem spotkania w Bukowcu było ognisko rozpalone w parku oraz wspólne śpiewy i kosztowanie przysmaków kuchni kresowej.

Dzień z Elżbietą Dzikowską

Gdy jakiś czas temu podjęto decyzję o zaproszeniu nietuzinkowej osoby do Bukowca, pomyśleliśmy o znanej podróżniczce, pani Elżbiecie Dzikowskiej. Większość osób kojarzy ją z Tony Halikiem, i słusznie, bo to właśnie oni razem nakręcili ponad 300 filmów podróżniczych z cyklu „Pieprz i wanilia”.

Dzisiaj niestety nie ma już z nami Tony’ego Halika, jest jednak Elżbieta Dzikowska, która mając w pamięci wszystkie swoje wyprawy potrafi opowiadać o nich z taką pasją, że czujemy się, jakbyśmy byli tam razem z nią.

Zatem gdy Grażyna Kolarzyk zdecydowała się, w imieniu Fundacji Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej, zaprosić Panią Elżbietę, rozpoczęliśmy przygotowania do realizacji tego pomysłu jak i zorganizowania specjalnego spotkania z miłośnikami wszelkich podróży.

Elżbieta Dzikowska była u nas tylko kilka dni ale dzięki jej aktywności zebrała sporo materiałów do swojej nowej książki, w której opisze piękno m.in. naszego regionu. Pani Elżbieta oczywiście była już wcześniej na Dolnym Śląsku, jednak ostatnie lata, dzięki podejmowanym przez nowych właścicieli pracom remontowym, wiele z tych obiektów tak się zmieniło, że nawet ten, kto je znał często ich nie może poznać. Dlatego też pani



(fot. Krzysztof Tęcza)

Elżbieta poprosiła o pokazanie kilku interesujących obiektów, nie pomijając przy tym tych nieznanych jej, a leżących po trasie.

Aby taki objazd miał sens musiałem, jako ten, który miał oprowadzać po ciekawych miejscach, odpowiednio wszystko zaplanować. Wybrałem kilka podstawowych obiektów uznanych przeze mnie za te, które powinna poznać pani Elżbieta i skontaktowałem się z osobami mogącymi nam ułatwić dostęp do tych miejsc.

Na objazd wyruszyliśmy zaraz po śniadaniu, 20 lipca 2016 r. Pierwszym naszym celem była znana na całym świecie z produkcji pięknych wyrobów z kryształu Huta Julia w Piechowicach. Z historią tego miejsca zapoznał nas pan Bartosz Browarny – szef działu promocji. A o pozostałych faktach opowiadała nam oprowadzająca nas przewodniczka Anna Ałtas.

Na zakończenie naszej wizyty pani Elżbieta złożyła stosowny autograf na specjalnie do tego celu przeznaczoną ścianie sław, a od gospodarza otrzymała piękną szklaną różę. Drugą różą obdarowano pomagającą mi Annę Tęczę, która niedawno otrzymała uprawnienia Instruktora Krajoznawstwa Regionu.

Kolejnym celem naszej wycieczki był Pałac Dębowy w Karpnikach – miejsce zarówno piękne jak i tajemnicze.

Następnie odwiedziliśmy stary kościółek pw. św. Marcina w Bukowcu, by zobaczyć bardzo rzadko występujące sklepienie kryształowe. Po obejrzeniu rozległej panoramy z wieży widokowej odwiedziliśmy Opactwo i wędrując koło ruin szubienicy na Straconce dotarliśmy do Siedlęcina, gdzie czarownica Monika pokazała nam piękne freski namalowane na ścianach w wieży książęcej.



(fot. Krzysztof Tęcza)



Od lewej: Krzysztof Tęcza, Elżbieta Dzikowska, Anna Tęcza i Bartosz Browarny (fot. Krzysztof Tęcza)

Na koniec dotarliśmy na zamek Chojnik, gdzie przyjął i ugościł nas kasztelan Jędrzek (Andrzej Ciosański), który uraczył nas wspaniałą opowieścią o historii tego miejsca. Dzięki temu dowiedzieliśmy się, dlaczego od wielu lat nikt nie nocuje w działającym tu schronisku. Wszystkiemu winna jest pewna zjawia.

I tak oto zakończyliśmy dzień pełen emocji. Chociaż nie sposób było ominąć Stanisłowa z Witoszą i jej grotami, tymi w których mieszkał „latający” prorok Hans Rischman.



Od lewej: Krzysztof Tęcza, Elżbieta Dzikowska, Anna Tęcza i Andrzej Ciosański (fot. Krzysztof Tęcza)

Na wschód i zachód Nysy Łużyckiej

Wsobotę 10 września 2016 r. Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich wraz ze Związkiem Gmin Karkonoskich zaprosiły na wystawę fotograficzną pt. Na wschód i zachód Nysy Łużyckiej. Na wystawie pokazano ponad 40 prac, które zostały wykonane przez uczestników wizyt w Saksonii i Kotlinie Jeleniogórskiej. Swoje fotografie prezentowali: Jolanta B.-Rötschke, Majka Stacewicz-Wojdyło, Stanisław Kańczukowski, Henryk Mitraszewski i Tomasz Nawka. Bezpośrednim organizatorem wystawy była Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy.

Zanim jednak przybyli do Bukowca mogli obejrzeć wystawę, zostali poprowadzeni przeze mnie na dwugodzinny spacer po parku. W ten sposób mogli zarówno poznać wiele faktów z historii Bukowca jak i cieszyć się pięknem tego miejsca. Zwiedzili sztucznie wykonaną na polecenie hrabiego von Redena grootę, pokonali bardzo stromą ścieżkę prowadzącą od stawu Pod Ponurą Kapliczką do Opactwa oraz cieszyli się widokiem jaki roztacza się z Herbaciarni. Najwięcej jednak radości sprawił im spacer wokół Kąpielni-ka, po którym pływały kaczki i łabędzie.



(fot. Krzysztof Tęcza)



(fot. Krzysztof Tęcza)

Wracając jednak do wystawy to uczestniczący w niej Kresowianie mogli wysłuchać radosnych pieśni w wykonaniu zespołu Karkonosze, który przybył z pobliskiego Gruszkowa. Do tego wszyscy otrzymali najnowszy Zeszyt Historyczny nr. 3(7)/2016 poświęcony Towarzystwu Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich przygotowany przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy i wydany przez Związek Gmin Karkonoskich.

Jako podsumowanie tak ciekawie rozpoczętego dnia wszyscy przeszli do parku, gdzie na specjalnie do tego celu przygotowanym miejscu rozpalono ognisko.

Praca, praca...

Aby przybliżyć przybywającym do Bukowca dzieje i historię jego właścicieli Pracownia wydała publikację pt. „Redenowie i Bukowiec”.



Spis treści

KRYSZYNA ŻURAW, MARIA ALEKSANDROWICZ

20 lat zespołu „Sybiraczki i Kresowianie” 5

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA

Międzynarodowa Konferencja Krajoznawcza – KRESY 2012.....	30
Poniedziałek, 25 czerwca	31
Wtorek, 26 czerwca	37
Środa, 27 czerwca.....	44
Czwartek, 28 czerwca	49
Piątek, 29 czerwca	56
Sobota, 30 czerwca	60
Niedziela, 1 lipca	68

Ambasadorzy Karkonoszy

W ramach imprezy Jesień ze sztuką w Bukowcu, która odbyła się w dniach 17-18 września 2016 r., zorganizowany został w Starym Browarze „Bal u hrabiny”. Wzięło w nim udział ponad sto osób. Bal uświetnił zespół Szyszak. Najważniejszym wydarzeniem balu było wręczenie, po raz pierwszy w historii regionu, honorowych tytułów Ambasadora Karkonoszy. Otrzymali je: biskup Stefan Cichy – człowiek renesansu, popularyzator piękna Karkonoszy i Gór Izerskich, wieloletni celebrant mszy polowej na Śnieżce podczas Święta Ludzi Gór; Piotr Napierała – założyciel i prezes Fundacji Dolina Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej, inicjator wpisu na Prezydencką Listę Pomników Historii „Pałace i parki krajobrazowe Kotliny Jeleniogórskiej”, autor wielu opracowań dotyczących krajobrazu i zabytków Dolnego Śląska; Henryk Waniek – pisarz, malarz, piewca krajobrazu i wiedzy tajemnej naszego regionu, znawca Śląska i zagadnień ezoterycznych; Tomasz Schulz – menedżer kultury, reprezentujący do niedawna Forum Kultury Europy Środkowo-Wschodniej z Poczdamu, Małgorzata Mierczak – prezes Międzynarodowego Towarzystwa „Opera Ducha Gór”, autorka projektu Muzyczny Ogród Liczyrzepy, i Rhiemann Karsten – założyciel, wspólnie z Miastem Alfred i Starostwem Hildesheim, niemiecko-polskiego Stowarzyszenia Partnerskiego, którego celem jest zawarcie partnerstwa opartego na wspólnych korzeniach w Kotlinie Jeleniogórskiej.

Nagrody przyznawane przez Kapitułę są nadawane za popularyzację oraz aktywną promocję wiedzy o naszym regionie przez osoby na stałe mieszkające poza nim. Dodatkowym uznaniem dla wyróżnionych był fakt, iż nagrody otrzymywali z rąk samego Ducha Gór. Kryształowe statuetki ufundowała Huta „Julia” z Piechowic. Organizatorami balu byli: Związek Gmin Karkonoskich, Fundacja Dolina Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej we współpracy z Kołami Gospodyń z Kostrzycy i Bukowca. W postać Dycha Gór wcielił się Krzysztof Tęcza prowadzący Regionalną Pracownię krajoznawczą Karkonoszy.



Od lewej: Krzysztof Tęcza jako Duch Gór, Janusz Korzeń, Piotr Napierała, Małgorzata Mierczak, biskup Stefan Cichy, Thomas Schulz, Henryk Waniek, Janina Radomska, Radosław Jęcek, Witold Szczudłowski
(fot. Anna Tęcza)

KONFERENCJA POPULARNO-NAUKOWA „Literatura i Karkonosze”

Termin: 7-8 października 2016

Miejsce:
Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”,
ul. Michałowicka 32, Jelenia Góra-Jagniątków
i **Pałac Bukowiec**, ul. Robotnicza 1, Bukowiec

PROGRAM

7 października 2016 roku (piątek) godz. 12.00-16.00
Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze-Jagniątkowie
„Dni Europy – spotkania z poezją, muzyką, sztuką”

- 12.00 Powitanie, słowo wstępne – *Julita Izabela Zaprocka* – dyrektor Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna”
- 12.10-13.00 Koncert operowy – *Michalina Bienkiewicz* (sopran)
- 13.00-13.30 Willa Łąkowy Kamień – miejsce spotkań z poezją i sztuką europejską – *Julita Izabela Zaprocka*
- 13.30-14.15 Literacka Katalina Jeleniogórska – *Henryk Dumin*
- 14.15-14.30 Prezentacja wierszy inspirowanych Willą Łąkowy Kamień
- 14.30-15.00 Wykład okolicznościowy z okazji 10-lecia Stowarzyszenia Literackiego „W Gieniu Lipy Czarnoleskiej”
- 15.00-16.00 Zwiedzanie ekspozycji towarzyszącej prezentującej publikacje wydane przez Stowarzyszenie w Gieniu Lipy Czarnoleskiej, poczęstunek

8 października 2016 (sobota) godz. 12.00-17.00

Pałac Bukowiec, ul. Robotnicza 1, Bukowiec

SESJA POPULARNO-NAUKOWA

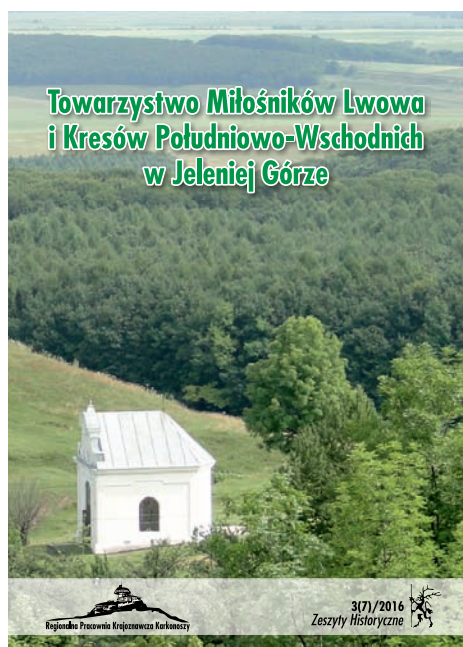
prowadzenie: Krzysztof Tęcza, Józef Zaprocki

- 12.00 Powitanie w Pałacu Bukowiec – Witold Szczudowski – dyrektor Związku Gmin Karkonoskich
- 12.15-13.00 Słowo wstępne i prezentacja książki „Literacka Jelenia Góra” – *Józef Zaprocki*
„Fedor Sommer jako pieśń skępości” – *Józef Zaprocki*
- 13.00-13.30 „Else Ury i jej karkonoski raj” – *Magdalena Maruck*
- 13.30-14.00 „Dr. Wilhelm Bölsche: karkonoskie fascynacje...” – *Przemysław Wioter*
- 14.00-14.30 „Życie literackie w Jeleniej Górze przed 1945 w świetle zbiorów Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze” – *Iwo Łabarewicz*
- 14.30-15.00 „Zarys historii życia literackiego w Jeleniej Górze po 1945 roku” – *Elżbieta Kotlarska*
- 15.00-15.30 Przerwa
- 15.30-16.00 Podsumowanie dziesięciolecia działalności Stowarzyszenia Literackiego „W Gieniu Lipy Czarnoleskiej” – *Maria Suchecka i Zofia Prylowska*
- 16.00-16.30 Prezentacje własnych utworów poetyckich
- 16.30-17.00 Uroczyste przekazanie wszystkich publikacji wydanych przez Stowarzyszenie do biblioteki Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Bukowcu

Wydarzenie towarzyszące: wystawa Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” – „Fedor Sommer”

Organizatorzy:

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze
Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu
Stowarzyszenie „W Gieniu Lipy Czarnoleskiej”



Spis treści

Wprowadzenie	3
HENRYK MITRASZEWSKI Jeleniogórski Oddział Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	5
KRZYSZTOF TĘCZA Krzysztof Bulzacki	21
KRZYSZTOF TĘCZA Kazimierz Lelo	22
JAN SWATOWSKI Ocalić od zapomnienia	23
SANDRA ŚMIGASZEWICZ Moja rodzina	25
ALEKSANDER PULTER Historia mojej rodziny	30
JOANNA ŁUKASZEWICZ Wspomnienia Bogumiła	33
KATARZYNA KUBICIEL Wspomnienia Janiny	36
ANITA GRONTMAN Losy mojej rodziny	41
ALICJA MARCZENKO Wysiedlenia, deportacje, łagry, wypędzenia	44
MARTA MICHAŁSKA Wspomnienia Kresowianki – mojej babci Antoniny Michałskiej	52
KATARZYNA MYŚIAK Moje życie na Kresach – wspomnienia dziadka	56
BARTOSZ WILK Moja rodzinna miejscowość	59
ANITA CELUCH Historia mojej rodziny z Kresów	61
MICHAŁ TARCZYŃSKI Wspomnienia Tadeusza Draba	63
ŻANETA RUCZKOWSKA Moja rodzinna miejscowość „Z Kolomyi do Kromnowa”	65
WERONIKA WOŚ Opowieść babci	70

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA Seminarium kresowe	74
---	----

Konferencja „Literatura i Karkonosze”

W dniach 7-8 października 2016 roku miała miejsce konferencja popularno-naukowa „Literatura i Karkonosze” zorganizowana przez Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze, Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy działającą przy Związku Gmin Karkonoskich i Stowarzyszenie „W Cieniu Lipy Czarnoleskiej”.

Pierwszego dnia zaproszono gości do Muzeum w Jagniątkowie, gdzie przywitała ich dyrektorka Julita Izabela Zaprucka, która właśnie została wyróżniona Nagrodą Kulturalną Śląska 2016. Piątkowe spotkanie z poezją i sztuką zostało zorganizowane w ramach Dni Europy.



(fot. Krzysztof Tęcza)



Krzysztof Tęcza i Witold Szczudłowski (fot. Anna Tęcza)

Na początek zaproponowano koncert operowy w wykonaniu Michaliny Bienkiewicz (sopran) przy akompaniamencie Barbary Sas.

W roku 2016 przypadła 70 rocznica śmierci Noblisty, 25 lat od podpisania polsko-niemieckiego traktatu, na mocy którego możliwe było utworzenie Muzeum oraz 10 rocznica powołania do życia Muzeum i 10 rocznica założenia Stowarzyszenia „W Cieniu Lipy Czarnoleskiej”.

Dyrektor Pani Julita Zaprucka opowiedziała pokrótce o prowadzonej w tym czasie w Muzeum działalności a Henryk Dumin wygłosił pogadankę pt. Literacka Kotlina Jeleniogórska.

Drugiego dnia zaproszono widzów do siedziby Związku Gmin Karkonoskich, pałacu w Bukowcu. Przybyłych powitał Dyrektor Biura ZGK Witold Szczudłowski. Następnie prowadzący spotkanie, Krzysztof Tęcza, oddał głos Józefowi Zapruckiemu, który zaprezentował swoją nową książkę „Literacka Jelenia Góra”.

Józef Zaprucki wygłosił pierwszy referat zatytułowany „Fedor Sommer jako piewca śląskości”. Magdalena Maruck przygotowała referat „Else Ury i jej karkonoski raj” a referat „Dr. Wilhelm Bölse: karkonoskie fascynacje...” przygotował Przemysław Wiater.

Ivo Łaborewicz opowiedział o „Życiu literackim w Jeleniej Górze przed 1945 rokiem w świetle zbiorów Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze” a Elżbieta Kotlarska omówiła „Zarys historii życia literackiego w Jeleniej Górze po 1945 roku”.

Jako ostatnia wystąpiła Zofia Prysłowska, która posumowała wyniki 10 lat działalności Stowarzyszenia „W Cieniu Lipy Czarnoleskiej”. Następnie nastąpiło uroczyste przekazanie wszystkich publikacji wydanych przez Stowarzyszenie do biblioteki Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy działającej przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Było ich aż 103.

Muszę dodać, że w pałacu przygotowano wystawę użyczoną przez Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” o Fedorze Sommerze.



Spis treści

Słowo wstępne	3
Wprowadzenie	5
ELŻBIETA ZAKRZEWSKA, PAWEŁ PIEPIORA Powiatowe Koło Pszczelarzy w Jeleniej Górze wizytówką regionu jeleniogórskiego	7
ANDRZEJ PACZOS Dzieje bartnictwa i pszczelarstwa	17
ELŻBIETA BERENDT Ule figuralne z Dworka koło Lwówka Śląskiego	23
KRZYSZTOF TĘCZA Powiatowe Koło Pszczelarzy w Jeleniej Górze	32

Nagroda Starosty Jeleniogórskiego „Liczyrzepa” dla Pracowni

Wieczorem 8 października 2016 roku w restauracji „U Ducha Gór” w Karpaczu miało miejsce wręczenie nagród Starosty Jeleniogórskiego za rok 2016. Nagrodę „Liczyrzepy” w kategorii „Najlepszy Produkt Turystyczny 2016 roku” otrzymała Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy działająca w Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Nagrodę odebrał kierownik pracowni Krzysztof Tęcza, a podziękował za nią Dyrektor Biura ZGK Witold Szczudłowski.



Starosta Jeleniogóski Anna Konieczńska, Witold Szczudłowski, Krzysztof Tęcza (fot. Anna Tęcza)

Tadeusz Steć – „Przewodnik przewodników”

W sobotę 29 października 2016 roku w Pałacu w Bukowcu wspomniano legendarnego przewodnika Tadeusza Stecia. Seminarium „Przewodnik przewodników” zorganizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą Karkonoszy, działającą przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu i Komisję Krajoznawczą Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze poprowadził kierownik Pracowni. Przybyłych gości powitał Witold Szczudłowski, Dyrektor Biura ZGK.

Spotkanie zostało pomyślane jako przypomnienie osoby Tadeusza Stecia przez osoby doskonale go znające oraz, w drugiej części, jako wspomnienia przybyłych gości.

Po przedstawieniu przeze mnie życiorysu Tadeusza Stecia głos zabrali Janusz Czerwiński, Jerzy Czajka i Jacek Potocki.

Prawie ćwierć wieku od tragicznej śmierci Tadeusza Stecia jego postać jest owiana pewną tajemnicą tworzącą legendę wokół jego osoby, jego życia czy jego pracy. Nikt tak naprawdę do końca nie potrafi wyjaśnić wielu wątków związanych z jego działalnością. Dlatego niektóre z nich urastają do swoistych sensacji. Nie zmienia to jednak faktu, że Tadeusz Steć był osobą wyjątkową, był miłośnikiem Karkonoszy, był dobry w swojej pracy, i jako taki jak najbardziej zasługuje na pamięć potomnych. Dlatego pierwszym małym kroczkiem, by go upamiętnić, było nazwanie turystycznego szlaku koloru żółtego prowadzącego z Jeleniej Góry na Słonecznik jego imieniem. Teraz jest przygotowana przez Oddział PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze uroczystość odsłonięcia tablicy mu poświęconej. Co będzie dalej, zobaczymy.



Krzysztof Tęcza, Jerzy Czajka, Janusz Czerwiński i Jacek Potocki (fot. Anna Tęcza)

**Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy
przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu
Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze**

Mają zaszczyt zaprosić na:

Seminarium

„Przewodnik przewodników”

Spotkanie poświęcone będzie legendarnemu przewodnikowi

Tadeuszowi Steciowi

29 października 2016 roku (sobota), godzina 10.00

Miejsce obrad: **Pałac w Bukowcu**

Wstęp wolny



O Tadeuszu Steciu wspominać będą:

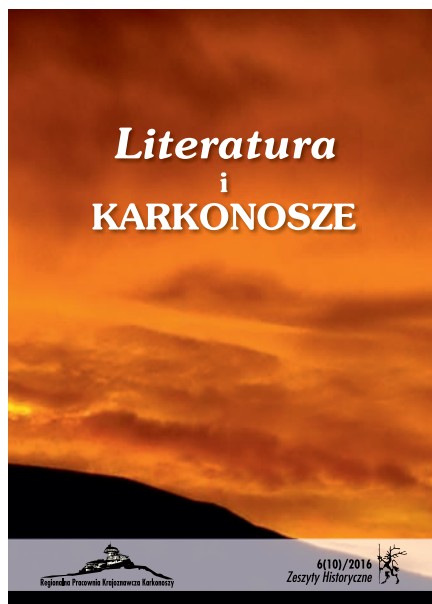
Janusz Czerwiński, Jerzy Czajka, Jacek Potocki

Organizacja i prowadzenie: Krzysztof Tęcza

**Zapraszamy wszystkich, którzy znali Tadeusza Ściecia, którzy
spotkali go na szlaku, oraz tych, którzy słyszeli o Nim.**

**Takich ludzi nie spotyka się codziennie. Jego wiedza i znajomość
Karkonoszy nie miała sobie równych.**

Zapraszamy do dyskusji o tym niezwykłym człowieku.



Spis treści

Wprowadzenie	3
JULITA IZABELA ZAPRUCKA Willa Łąkowy Kamień – miejsce spotkań z poezją i sztuką europejską	8
JÓZEF ZAPRUCKI Fedor Sommer jako piewca śląskości	14
MAGDALENA MARUCK Else Ury i jej karkonoski raj	22
PRZEMYSŁAW WIATER Dr Wilhelm Bölsche	28
IVO LABOREWICZ Życie literackie regionu jeleniogórskiego do 1945 roku	34
ELŻBIETA M. KARMEŁITA-KOTLARSKA Życie literackie Jeleniej Góry wczoraj i dziś	44

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA

Na wschód i zachód Nysy Łużyckiej	59
Jesień ze sztuką w Bukowcu 2016.	61
Jeleniogórska Biblioteka Cyfrowa ma już 10 lat	65
Rembrandt w Jeleniej Górze?	69
Obraz Hermanna Hendricha trafia do Muzeum „Dom Braci Hauptmannów”	71



Spis treści

Wprowadzenie	3
KRZYSZTOF TĘCZA Jubileusz 70-lecia Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze	5

WYDARZENIA REGIONALNE

KRZYSZTOF TĘCZA

XX Zjazd Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze – 2013	42
XIII Zlot Oddziałowi Kół Środowiskowych PTTK w Karpaczu	46
Wydawnictwo podsumowujące obchody jubileuszu 60-lecia Koła Przewodników Sudeckich 56 Podpisano „Porozumienie Fideikomis Chojnicki”	58
Pierwsza w Polsce Komisja Geocachingu PTTK	62
Utworzono Regionalną Pracownię Krajoznawczą	64
Wystawa „70 lat PTT – PTTK w fotografii”	66
TOURTEC 2016	69

Posiedzenie jury XXV OPKKiT

W dniach 1-2 grudnia 2016 roku w Centralnej Bibliotece PTTK im. Kazimierza Kułwiecia w Warszawie miały miejsce obrady jury XXV Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej. Organizatorami Przeglądu są Międzynarodowe Targi Poznańskie, Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, w imieniu którego działają: Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK, Centralna Biblioteka PTTK, Oddział Poznański PTTK i Wielkopolski Klub Publicystów Krajoznawczych. Tegoroczny Przegląd został objęty honorowymi patronatami Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiej Organizacji Turystycznej, Marszałka Województwa Wielkopolskiego i Polskiego Towarzystwo Wydawców Książek.

W XXV Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej wzięło udział 69 wydawców, którzy w 117 zgłoszeniach przysłali 158 publikacji. Nadesłane wydawnictwa zostały zakwalifikowane do sześciu kategorii: albumy krajoznawcze, przewodniki, monografie oraz inne opracowania krajoznawcze, mapy i atlasy, wydawnictwa dla dzieci, informatory krajoznawcze i foldery. Wszystkie prace zostały ocenione pod



Członków jury Przeglądu wita prezes PTTK Roman Bargieł (fot. Krzysztof Tęcza)

kątem krajoznawczej zawartości publikacji oraz formy prezentacji walorów opisywanego terenu. Pod uwagę była brana jakość dokumentacji krajoznawczo-turystycznej, język i styl wypowiedzi, użyteczność w zakresie informacji krajoznawczej i turystycznej. Oceniano także opracowanie graficzne i estetyczne publikacji, staranność opracowania edytorskiego i jakość poligrafii.

Gospodarzem obrad jury XXV OPKKiT była Maria Janowicz – kierownik Centralnej Biblioteki PTTK i jednocześnie komisarz Przeglądu, a przewodniczącym jury prof. dr hab. Janusz Zdebski.

Wśród nagrodzonych znalazły się publikacje Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy działającej w Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu. Są to:

W kategorii **Informatory krajoznawcze i foldery:**

II miejsce

Zeszyty Historyczne:

Grzbiet Lasocki w Karkonoszach. Zeszyty Historyczne, nr 1/2015. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2015.

Janusz Czerwiński i František Jirásko w Bukowcu. Zeszyty Historyczne, nr 2/2015. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2015.

Turystyczne rajdy narciarskie PTTK w Karkonoszach 1953-2015. Zeszyty Historyczne, nr 3/2015. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2015.

Śnieżka. Królowa Karkonoszy. Zeszyty Historyczne, nr 4/2015. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2015.

Willa Łąkowy Kamień jako medium kultury. Zeszyty Historyczne, nr 1(5)/2016. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2016.

20 lat zespołu „Sybiraczki i Kresowianie”. Zeszyty Historyczne, nr 2(6)/2016. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2016.

Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Jeleniej Górze. Zeszyty Historyczne, nr 3(7)/2016. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2016.

Powiatowe Koło Pszczelarzy w Jeleniej Górze. Zeszyty Historyczne, nr 4(8)/2016. Bukowiec: Związek Gmin Karkonoskich, 2016.

Ponieważ Przegląd towarzyszyć będzie XXVIII Targom Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON, które odbędą się w dniach 17-19 lutego 2017 roku, zgłoszone wydawnictwa prezentowane będą na wystawie podczas TOUR SALONU i tam też, w dniu 18 lutego 2017 roku zostaną wręczone przyznane nagrody.

Delegatura Sudecka Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK

Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu

Mają zaszczyt zaprosić na:

I PODZIEMNE SYMPOZJUM SUDECKIE

5 listopada 2016 roku (sobota), godzina 10.00

Miejsce obrad: Muzeum Karkonoskie, Jelenia Góra, ul. Matejki 28

WSTĘP WOLNY



Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy

Organizacja i prowadzenie Krzysztof Tęcza

PROGRAM

10.00 Przywitanie uczestników i rozpoczęcie sympozjum

Referaty zgłoszone na sympozjum:

1. Tomasz Łuszyński – Tradycje zielarskie Karkonoszy, laboranci i likiery ziołowe
2. Krzysztof Tęcza – Tajemnicza Jelenia Góra
3. Andrzej Mateusiak – 70 lat Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze

Po części referatowej zapraszamy do zwiedzenia specjalnej wystawy zorganizowanej z okazji 70-lecia Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie”

Po przerwie kawowej zapraszamy do zwiedzania Muzeum Karkonoskiego (z przewodnikiem)

Na drugą część sympozjum zapraszamy do jeleniogórskich podziemi mieszczących się pod Wzgórzem Kościuszki.

W podziemiach obejrzymy zapowiedź spektaklu „Miedzianka – przestrzeń czasu”, w wykonaniu aktorów Teatru KORKONTOI przygotowaną przez Jarosława Szczyżowskiego, a po zwiedzeniu obiektu udamy się na poszukiwanie skarbów.

Uwaga: ze względu na ciemności panujące w podziemiach prosimy o zabranie z sobą latarek.

Projekt „Moja Mała Ojczyzna”

Regionalna Pracownia Krajoznawcza prowadzi działania w ramach Projektu „Moja Mała Ojczyzna – Sudety Zachodnie”, którego pomysłodawcą i głównym koordynatorem jest Kazimiera Pitera. Projekt w swoich założeniach stawia na: poznanie przez uczestniczącą w nim młodzież zabytków Dolnego Śląska, udział w imprezach organizowanych przez jeleniogórskie instytucje kultury, wycieczkach, warsztatach, imprezach kulturalnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi itp. W ramach projektu organizowane są konkursy literackie i krajoznawcze, wycieczki lingwistyczno-krajoznawcze, spotkania, wystawy. Wszystkie te działania mają na celu poszerzenie wiedzy uczniów o regionie ale także nauczyć ich współdziałania i pracy zespołowej oraz zachęcić do aktywności fizycznej.

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy przy Związku Gmin Karkonoskich podjęła się w roku 2015 współorganizacji zakończenia Projektu „Moja Mała Ojczyzna”. W środę 24 czerwca 2015 roku do Bukowca przybyli uczniowie z 16 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. By zachować w pamięci tak ciekawą imprezę przygotowano kapsułę czasu, do której uczniowie każdej ze szkół włożyli pamiątki związane z projektem. Po zamknięciu kapsułę zakopano w pobliżu miejsca, w którym kilka wcześniej temu odnaleziono ławeczkę hrabiny von Reden.

Również w roku 2016 Pracownia podjęła się współorganizacji wycieczek w ramach Projektu. Pierwsza miała miejsce 11 października 2016 roku. Zorganizowano ją dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Prawie setka uczestników odwiedziła pałace w Wojanowie, Łomnicy, Karpnikach by dotrzeć do Bukowca gdzie miało miejsce zakończenie imprezy połączone z konkursami krajoznawczymi.

Druga wycieczka zorganizowana dla uczniów szkół gimnazjalnych odbyła się 21 października 2016 roku. W obu wycieczkach uczniowie byli podzieleni na dwie grupy. Jedna była niemieckojęzyczna druga angielskojęzyczna.

Jako przedstawiciel pracowni w obu wycieczkach uczestniczyłem jako przewodnik. Również przygotowałem część pytań i przeprowadziłem konkursy krajoznawcze. Drugim przewodnikiem była Krystyna Szychowska. Poprawność językową uczniów oceniali Hanna Wrzesień (język angielski) i Józef Zaprucki (język niemiecki), oboje z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej.



Zakończenie

W niniejszym opracowaniu uwzględniłem jedynie część działalności Regionalnej Pracowni Krajoznawczej Karkonoszy działającej w Związku Gmin Karkonoskich. Oprócz opisanych działań np. oprowadzanie wycieczek, wygłaszanie prelekcji, organizowanie ognisk, goszczenie grup turystycznych, tworzenie opisów krajoznawczych i wydawanie publikacji, organizacja wystaw, współpraca ze szkołami, przedszkolami jest wiele innych.



(fot. Krzysztof Tęcza)

Regionalna Pracownia Krajoznawcza Karkonoszy w Związku Gmin Karkonoskich w Bukowcu współpracuje m. in.. z:

- ARADO
- Archiwum Państwowym we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze
- Dolnośląskim Zespołem Parków Krajobrazowych
- Fundacją Doliny Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej
- Hutą szkła „Julia” w Piechowicach
- Książnicą Karkonoską w Jeleniej Górze
- Karkonoskim Parkiem Narodowym
- Muzeum Dom Carla i Gerharda Hauptmannów w Szklarskiej Porębie
- Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze
- Muzeum Miejskim „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze-Jagniątkowie
- Muzeum Przyrodniczym w Jeleniej Górze
- PTTK Komisja Krajoznawcza ZG w Warszawie
- PTTK Oddział „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze
- Wydawnictwem AD REM w Jeleniej Górze

Cykl wydawniczy Zeszyty Historyczne został nagrodzony
w Jubileuszowym XXV Ogólnopolskim Przeglądzie Książki Krajoznawczej i Turystycznej



II NAGRODĄ w kategorii Informatory krajoznawcze i foldery



ISSN 2449-741X